www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мані-ордера і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота 29-го січня 1916. Ч. 13. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Saturday, January 29, 1916. No. 13.

ДАЛЬШИЙ НАСТУП СОЮЗНИХ ВІЙСК В АЛЬБАНІЇ.

Чорногорські війска враз з ґенералами піддають ся.

Італійці стратили в битві коло Ославії 1.200 в полонених.

Великі страти Англійців в Арабії: 15.000 убитих і 20.000 ранених.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ:

СОЮЗНІ ВІЙСКА МАШИРУЮТЬ НА ДУРАЦЦО І АВЛЬОНУ.

ВІДЕНЬ, 27. січня. — Урядовий звіт звучить:

„Наступ союзних війск в Альбанії поступає скоро наперед.

„Австрійські війска заняли місто Алессо і пристань Сан Джьовані ді Медуа та посувають ся тепер в напрямі міста Дураццо.

„Рівночасно болгарська армія зближаєть ся до Авльони, яку мають боронити італійські війска".

ЧОРНОГОРСЬКІ ВІЙСКА ПІДДАЛИ СЯ РАЗОМ З ҐЕНЕРАЛАМИ.

БЕРЛІН, 27. січня. — З Відня доносять урядово, що решта чорногорських війск разом з головним штабом піддала ся Австрійцям в Данілограді.

Між полоненими находить ся також Янко Вукотіч, бувший президент чорногорського кабінету. Він стояв на чолі тих чорногорських війск, які помимо капітуляції чорногорського короля, вели дальшу боротьбу.

Чорногорський король враз з родиною перебуває тепер в Ліоні у Франції. Австрійські посли які були вислані до переговорів з представниками Чорногори, зажадали безусловно здачі. Нині вже в всіх містах Чорногори Австрійці обняли власть.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ:

ІТАЛІЙЦІ СТРАТИЛИ КОЛО ОСЛАВІЇ 1.200 В ПОЛОНЕНИХ.

ВІДЕНЬ, 27. січня. — Головна австрійська кватира подає отсі вісти:

„В битві коло Ославії наші війска взяли приступом перші рови Італійців. Італійці статили в самих лише полонених 1.189 жовнірів, між тими 40 офіцирів. Крім сего здобуто 3 машинові кріси.

„На прочій боєвій лінії відбуваєть ся лише перестрілка артилерії".

АНГЛІЙЦІ СТРАТИЛИ В АРАБІЇ 15.000 В УБИТИХ І 20.000 В РАНЕНИХ.

БЕРЛІН, 27. січня. — З Каіра (столиці Єгипта) доносять про тяжкі битви в полудневій пристани Аден.

Арабські племена получили ся з війсками турецькими. Англійці стратили в дотеперішних битвах 15.000 людий в убитих і 20.000 в ранених. Місто Аден, якого боронить 20.000 англійська армія, находить ся в небезпеці.

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

СПОКІЙ НА СХОДІ.

БЕРЛІН, 27. січня. — Німецький ґенеральний штаб оголосив отсі вісти:

„На терені війни з Росією не зайшли ніяні зміни".

У ФРАНЦІЇ І БЕЛЬҐІЇ:

ФРАНЦУЗИ СТРАТИЛИ ДОТЕПЕР 2.500.000 ЛЮДИЙ.

ЛОНДОН, 27. січня. — Французькі страти в людях від початку війни дотепер числять 2½ міліона. З того припадає: 800.000 на убитих, 1.400.000 на ранених і 300.000 на полонених.

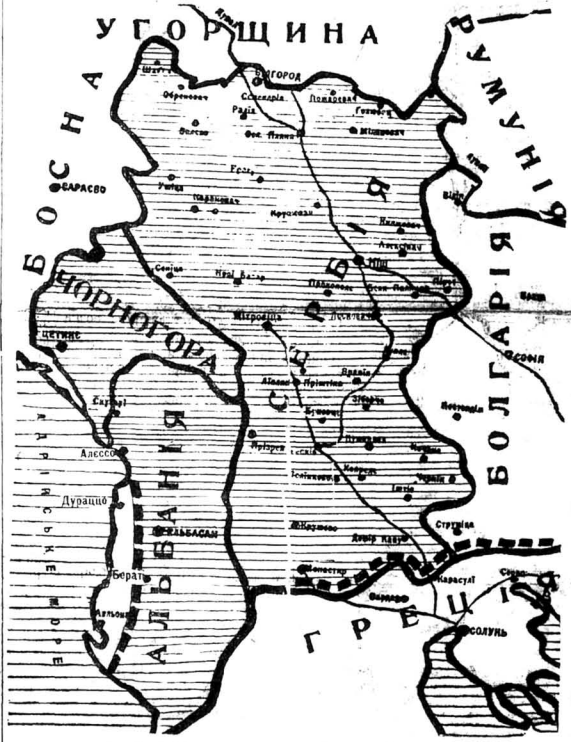
УГОРЩИНА
БОСНА
РУМУНІЯ
СЕРБІЯ
ЧОРНОГОРА
БОЛГАРІЯ
АЛЬБАНІЯ
ГРЕЦІЯ
Ужгород
Сараєво
Цетіньє
Скутарі
Алессо
Дураццо
Бератъ
Авльона
Монастир
Солунь
Кавала
Струмиця
Софія
Ніш
Нові Базар
Мітровиця
Прізрен
Скопля
Битоля
Ґевґелія
Ґостівар
Тетово
Ґостівар
Ґреческа
Ґреческа
Ґреческа

Приятелі „Свободи“

повинні дбати, аби їх ґазета розвивала ся і в короткім часї перемінила ся на дневник.

Противники „Свободи“ хотїли би їй зашкодити. Як не можуть инакше, то бодай доносами, аби відібрати їй бодай канадійських передплатників на час війни, одначе Приятелї „Свободи“, якими є не лише її Передплатники, але всї Українцї й Українки, що хотять лїпшої будучности свому народови, повинні показати, що то вони рішають про те, чи „Свобода“ має розвинутись і перемінити ся в дневник, а не противники „Свободи“.

Цїль свою осягнуть Українцї у Злучених Державах, коли зараз візьмуть ся до приєднуваня нових передплатників „Свободї“. Нехай кождий Українець і кожда Українка, що читає „Свободу“ тут, на землї Вашінґтона, наложить на себе обовязок ПРИЄДНАТИ В ТЕПЕРІШНИЙ ЧАС — КІЛЬКОХ, А ВЖЕ НАЙМЕНЬШЕ БОДАЙ ОДНОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА ДЛЯ „СВОБОДИ“.

Памятайте, що „Свобода“ для передплатників вже тепер дуже тана, так, що тепер число коштує меньше-більше 1 цента, (за 157 чисел річно, вже з почтою всего 2 доляри в цїлих Злучених Державах), а коли „Свобода“ замінить ся на дневник, то буде ще дешевша.

РОЗДОРИ В АМЕРИЦІ І СТАРИЙ КРАЙ.

Не можемо нарікати, аби Українцї в Америцї складали мало жертв на народні цїли, а особливо для жертв війни в нашій Галичинї і Буковинї, але нема сумнїву, що збірки були би далеко більші, як би була між американськими Українцями єдність і згода; як би ґазети замісць: ворожнечі, сварок, лайок, напастий та відповідий на се з другої сторони — писали щось корисніщого для загалу; щось такого, що будує, а не руйнує.

Така сварня все мусить мати некорисний вплив і може декого знеохотити до народного дїла.

І не диво, бож чоловік не з криці, і йому таке допече.

* * *

Се повинні би зрозуміти вже раз ті філядельфійські круги, котрі весь час війни не перестають своєї поганої роботи.

Але здасть ся, що чейже на стільки вони не є темні, аби того не бачили та не розуміли. Бож уже час був і найтемнїйшому се зрозуміти!

Найміврійше — вони се бачать і розуміють, а ширять роздор і кирнять **навмисне**, аби нарід не станув одною злученою сильною громадою та не мав сильного і рішаючого голосу у своїх справах.

В тім відай є їх „бізнес“ і се їх цїль. Розбите і знеохочене до народного дїла — се цїль філядельфійських самолюбів!

Боять ся слабодухи сили народа!

* * *

Та нарід не сьміє дати ся знеохотити тим самолюбам, анї не сьміє попадати в зневіру!

Ся кирня філядельфійська не вічна, а як цїлий наш загал буде здорово дивити ся на сьвіт, то пізнасть ся на ній і вона сама собою загине і лише сумна память по ній оставить ся.

* * *

Нехай межи Вами, Братя і Сестри, не буде анї знеохоти анї зневіри!

Читайте, що пишуть українські ґазети **зі старого краю!** Ось і в нинїшнім числї „Свободи“ подаємо статї зі старокраєвих ґазет. З них бачите, що там наші братя і сестри не знеохочують ся, хоч як тягарі за тягарами валять ся!

Вони перебули московську неволю; вони бачили і бачать кров, муки, трупи, руїну, холод і голод, — а всетаки мають надію на лїпшу будучність народа!

Беріть собі приклад з братів і сестер в старім краю, а на філядельфійську кирню забудьте!

* * *

Там, в старім краю, — єдність, згода і любов. І ті прикмети людського духа творять чуда!

Чи Ви сподївали би ся, аби ті голодні, босі, обрабовані Ваші братя селяни **тепер складали тисячі на народні цїли?**

Відай нїхто з нас того не сподївав ся, а — так воно є. Се сьвята правда. В старокраєвих ґазетах читаємо поіменні виказы сїл і поодиноких селян, що складають жертви на народні цїли.

На саму тільки коляду для Українських Січових Стрільцїв зложено кілька тисяч корон. Одна лише Снятинщина прислала на теплу одїж і на инші потреби для Стрільцїв півтора тисяча корон.

Се на зруйновану Галичину і на такий короткий час (збирано кілька тижнїв) — дуже богато!

* * *

А чому се так?

Бо там є: єдність, любов і згода, а нема кирнї філядельфійської.

Тож усї, Братя і Сестри, дивіть ся за добрим прикладом там, за море — там, де недоля всїх з'єднала, а не до Філядельфії, де серед добра витворило ся гнїздо кирнї і роздору!

ЧИ ПОПАДАТИ В РОЗПУКУ?

—o—

Люди, котрі не доросли до полїтики, а беруть ся полїтикувати в Америцї, вздали ся від якогось часу ширити з Філядельфії, Па., зневіру в будучність українського народа в Австрії по війнї. Сю свою ворожку не опирають вони на ніяких фактах, а прикрашують лише поганими лайками на українських провідників в Австрії. Що в старім краю не іде до гіршого, але до лїпшого, — видно зі статїй, які ми подали у попереднім числї з. о. „Зі старокраєвих ґазет“, а також із отсеї статї, яку помістило львівське „Дїло“ на Новий Рік (перед 25 днями) на вступ, а яку отсе передруковуємо.

Львів, 1. січня 1916.

Хоч війна не скінчила ся, а на основі внутрішні зміни прийде час аж по війнї, одначе ми Українцї австрійської держави вже тепер можемо сказати, що відносини, в яких жили ми перед війною, відійдуть до історії, що по війнї настане для нас нове житє, житє свобідного національного розвитку.

Заки та зміна нашого положеня дістане відповідні правно-державні форми, лежить на нас великий обовязок уже тепер класти основи під ту нову будову, використовуючи всї ті права, які ми осягнули доси; стараючи ся, щоб вони були не тільки писаними, але й виконуваними правами.

На сей обовязок хочемо на порозї Нового Року звернути нашому громадянству особливу увагу.

Відносини, в яких жили ми перед війною, спричинили, що ми не маємо традиції правно-публичного житя. Виключені майже в цїлости від участи в нїм, розвивали ми наші творчі сили тільки в области громадянської самодїяльности; натомісць в области правно-публичного житя були ми засуджені на становище опозиції, яка з огляду на безвиглядність своїх домагань в даних відносинах боротьбою ся за зміну системи, примушена відложити дїяльну участь в правно-публичнім житю до того часу, коли зміна системи се їй уможливить.

Ся боротьба за зміну системи витворила в нашім громадянстві відповідну полїтичну психольоґію. А саме привикли ми представляти собі бажаний і сподїваний хід подій так, що та зміна системи повинна настати через відповідні **зарядженя в горі** та, що сї зарядженя в горі викличуть самі собою зміну нашого положеня в усїх областях правно-публичного житя.

Ся полїтична психольоґія є причиною, що наше громадянство не здає собі як слїд справи з теперішних відносин.

Теперішні відносини є для нашого народу в Австрії **переходовою стадією.** З одної сторони маємо певні дані сподївати ся, що по війнї наступить основна зміна нашого правно-державного положеня в державі; з другої сторони треба числити ся з фактом, що **ті круги, від яких залежить ся зміна, не вважають воєнного часу відповідним до переведеня її.**

До сеї переходової стадії нашого положеня мусимо достроїти наші полїтичні критерії і нашу полїтичну дїяльність.

З того, що не настали ще такі зміни, яких ми ждемо, не можна вносити, що нїщо не змінило ся й не змінить ся, й попадати в песимізм і критицизм, який не бачить нїякого виходу. З другої-ж сторони такеамо безпідпним і шкідливим було би вколисувати себе надією, що по війнї все буде добре, і ждати приходу того оподїваного часу, нїчого не роблячи.

Те достроєне нашої полїтичної психольоґії і нашої полїтичної дїяльности до теперішної хвилї розуміємо так, що вірячи в лїпшу будучність і довіряючи в сїй справі нашому полїтичному проводови, повинні ми вже тепер брати участь в правно-публичнім житю яко дїяльні учасники і повертати його згідно з прислугуючими нам правами на нашу користь.

Один примір такої дїяльности дає наша нинїшна допись з Рудеччини*). Подібно можна і треба виступати в кождій области правно-публичного житя, не ждучи, аж все нам зроблять, тільки домагаючи ся того, що нам належить ся, і стоячи на сторожі, щоб наші управнені домаганя були справдї виконувані.

Се хотїли ми сказати нашому громадянству з Новим Роком: **запевнити його, що його надії на нове правно-державне положенє нашого народу в австрійській державі сповнять ся, але рівночасно звернути увагу на те, що можна і треба зробити в нашім теперішнім положеню, щоби приготовити і забезпечити прихід нових відносин нового житя.**

*) Подаємо сю допись окремо також.

УСПІХ УКРАЇНСЬКИХ ДОМАГАНЬ.

(Допись з Рудеччини).

Дня 14. грудня, 1915, явилась депутація народно-демократичної орґанїзації у п. Кудельського, ц. к. старости рудецького повіта, з домаганями:

1) щоби ц. к. староство в Рудках переписувалось з гр.-кат. урядами парохіяльними і комітетами парохіяльними і з тими урядами громадськими, котрі по українськи урядують, — в українській мові;

2) щоби ц. к. повітова комісія причинкова для покликаних на війну видавала на поданя і друки в українській мові рішеня в тїйсамій мові;

3) щоби ц. к. рада шкільна окружна в Рудках переписувалась по українськи з тими радами шкільними місцевими, що по українськи урядують.

Ц. к. староста признав сї домагання за законні і цїлком слушні і обіцяв на будуче поступати, як депутація домагалась.

Всї уряди парохіяльні, громадські, а також ради шк. місц. і комітети парох., повинні пильнувати, щоби на письма діставали зі староства і ради шк. окр. в Рудках лиш українські письма, відозви, друки і т. д. Всякі жалоби прошу присилати на руки підписаного, розумість ся з поданем дати і числа польського акту. Уряди громадські, що урядують по українськи, зволять про се повідомити ц. к. староство, раду шк. місцеву і раду шкільну окружну в Рудках.

За повітову орґанїзацію
посол о. Ст. Онишкевич
в Куповичах.

(З львівського „Дїла“).

В КИЄВІ.

—o—

Віденський „Вістник Союза визволеня України“ з 26-го грудня 1915. р. містить таку допись з Києва (одержану через нейтральні держави):

Панїка в Києві перейшла. Крім урядових заспокоювань богато причинив ся до сього поворот до Києва частини втікачів. Лївобережні міста й центральна Росія так переповнені втікачами, що майже неможливо найти хати. Дорожня на все страшна. Ось і повернулись вони на якийсь час до Києва. Кажу „на якийсь час“, **бо загальна думка, що Київ заберуть Нїмцї.** Чи цїле Правобереже, — на се ріжно дивлять ся, але Київ заберуть. Хто й перечить тому, то говорить так, аби себе на силу переконати. Має звичайно якесь недвижиме майно, яке й примушує його так говорити. У військових кругах, з ким менї приходилось тільки говорити, тримають ся тої самої думки. Військо збирає ся в Києві ставити завзятий опір, бо се-ж мати „городов русских“, — але з утратою Києва вже примирились. **Будують декільна лїнїй окопів; останний ряд уже перед самими Києвом** (Пуща Водиця), **але рівночасно будують через Днїпро постійні деревляні мости** (від Катеринослава до Ромен 7 мостів) **на випадок відступленя Києва.** Повторюю, хоча Київ і збирають ся завзято боронити, то його вважають вже майже несвоїм.

Українська старша інтелїґенція здержливо відносить ся до можливого приходу Нїмцїв. І вона певна про прихід Нїмцїв у Київ, та непевна, чи не повернеть ся по заключеню мира Київ назад до Росії. З сього й випливає становище української інтелїґенції; до нїчого не анґажувати ся, чекати, що буде далї. Молодїж, як молодїж, звичайно більш енерґічна, більше рішуча. Були в Києві на громадах ріжних висших шкіл збори, **де радили над відношенєм до можливого приходу Нїмцїв.** І було над чим дебатувати. Молодим небезпечно лишатись, — бож майже всї „воєнно-обязанні“. Хто лишить ся, так-же дезертирує. Та знову також і їхати нема їм куди. Звичайно дуже мало дістають з дому, мусять підробляти лекціями, тощо. Мають у Києві знайомих, знають обставини, якоєсь могли жити. А їхати в якийсь Ростов, де страшенна дорожня, де годї знайти заробіток та до того ще й не можна бути певним, чи буде там якась наука. В полїтехнїці напр. говорив один з професорів, що хоч і перенесуть полїтехніку, то науки не буде, бо не можливо дати ради з практичними занятями та лябораторіями. Не диво, що молодїж не дуже хоче їхати.

Маруся.

ПОРТРЕТ Т. ШЕВЧЕНКА

можна набути за 20 цент. в книгарни „Свободи“. — Величина портрету: 13x16 цалів. — Сей портрет повинен находити ся в кождій українській хатї.

Замовленя шліть до:

„SVOBODA“

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ФОНД ОБОРОНИ МИРОСЛАВА СІЧИНСЬКОГО.

390. Філядельфія, Па. Тов. „Любов“, від. 45 у Н. Союза, жертвуваю з каси $50.00; Юрій Крет $10; Павло Іваків $2.00; Стефан Слободзян П. $1.50; Йосиф Лівач, Стефан Штогрин, Стефан Слободзян, Олекса Мучан, Григорій Рябчок, Матій Кажмарчик, Іван Хавлюк, Михайло Піддасний, Стефан Демків, Іван Гунцаль, Іван Пеленський, Михайло Дубас, Антін Бучацький, Іван Ватонський, Петро Самцара, Павло Гайовський, Михайло Самцара, Іван Лисобей, Петро Лисак і Афтанасій Шопа по $1.00; Григорій Тицький і Павло Качур по 50 цент. — Разом $77.50

Гроші надіслав п. М. Рябак, секр. тов. „Любов“.

391. Юю Йорк, Н. Й. Д. Воловина надіслав жертви від тов. Гайдамаків з Ню Йорку в сумі $30.50. Кромі того надіслав жертви, які зложили слїдуючі особи на хрестинах у п. Олекси Ореавича, 526 Іст 13-та улиця, Ню Йорк: О. Ореавич, Текля Войтович, Лицо Мох, Т. Мох і Марія Приймда по $1.00. — Разом $35.50

392. Алентаун, Па. Д. Мороз надіслав збірку зложену на хрестинах у п. Павла Турчина від слїдуючих добродіїв: Павло Турчин, Дм. Мороз і Микола Горинь по 50 цент.; Іван Маннолюк, Леон Хома, Данило Криса і Параска Борсук по 25 цент.; Анна Пилипів 15 цент.; Кирило Горинь, Магда Горинь і Марія Фрут по 10 цент.; Софія Брук 5 цент. — Разом $3.00

393. Ланкаванна, Н. Й. Мих. Боростко надіслав жертву яку зложили отсї добродії: Яків Лесний $1.00; Ник. Скворон, Стефан Левицький і Іван Лесний по 50 цент. — Разом $2.50

394. Істон, Па. На хрестинах у Василя і Параскевиї Сороки жертвували слїдуючі: Василь Гуда і його дочка Текля $1.00; В. Сорока, І. Милимук і М. Вікарчельський по 50 цент.; Н. Підгайний 30 цент.; А. Балицький, М. Загоровко, Г. Мацюк, А. Сорока і М. Скрипа по 25 цент.; М. Заторойко 15 цент.; Г. Фурґала 10 цент. Разом $4.30. Пересилка 10 цент. — Надіслано $4.20

Сума оголошена в сїм числї „Свободи“ виносить $122.70
Оголошено в ч. 10 „Свободи“ $5.715.12

ЗАГАЛЬНА СУМА $5.837.82

Адреса касієра О. М. С.:
ANDREW SAWKA,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Календар Українського Н. Союза
на 1916-тий рік.

КОШТУЄ В ЦІЛІЙ АМЕРИЦІ 50 ЦЕНТІВ.

—o—

ЗМІСТ КАЛЄНДАРЯ ТАКИЙ:
(Статї, оповіданя, розвідки, вірші і т. д.).

1. Рік 1916.
2. Календарюм.
3. Гимн амер. Українцїв (з нотами).
4. Пісня У. С. Стрільцїв („Гей, у лузї червона калина“ — з нотами).
5. Ут Н. Союз.
6. Покиїн дуже великий (вірш).
7. Заповіт і Молитви Т. Шевченка.
8. Митр. гр. А. Шептицький.
9. Митр. гр. А. Шептицький в московській неволї.
10. Проф. М. Грушевський в московській неволї.
11. На варті (вірш).
12. Як освободив ся Мирослав Січинський. — На основі його оповіданя написав В. Лотоцький.
13. Вибори президента Зл. Держав в 1916 р.
14. Для зорґанїзованя укр. загалу у Зл. Державах (про Федерацію Українцїв у Зл. Державах).
15. Подоп Олени Степанівни (мовнирська пісня).
16. Марш У. С. Стрільцїв — О. Маковея.
17. Стрілецка могила (дві доспи з Галичини про сумне торжество над могилою У. С. Стрільцїв на горі Ключ, в Снїльщинї).
18. Пісня У. С. Стрільцїв („Чусш, брате мій“ — з нотами).
19. Слово лїкаря до здорового і хорого. — Написав др. Іван Сміт, лїкар з Ню Йорку. (Се дуже цїкаві і вартісні вказівки для кождого).
20. Перемишлени (вірш В. Щурата).
21. Австрійська Україна від 1914-ого року до найновійшого часу (огляд, поданий д-ром С. Демидчуком, делеґатом Заг. Укр. Ради з Відня).
22. 600 літ тому (дома поезія Б. Лепкого, спеціяльно прислана для нашого календаря).
23. Цар і воля (казка).
24. Сиоон (вірш).
25. Послїдний лист У. С. Стрільця до матери.
26. Напись на стрілецьких гробах (вірш).
27. Іван Богун.
28. Останний лист (вірш).
29. Як Москалї нищили Україну (подїї з історії України).
30. Батько і син (вірш).
31. Печатки великого анґлїйського народа — написав Омелян Ревюк.
32. Героям (вірш).
33. Виводини із села — оповіданє Василя Стефаника.
34. Воякові пісні (з мадярського).
35. Брати — поезія О. Маковея.
36. Океан — оповіданє К. Тетмаєра.
37. Іміґрацїя по війнї (незвичайно цїкава і дуже приступно написана розвідка комішнерка іміґрацїї в нюйорській пристани Фредеріка С. Гова).
38. Що думають українські іміґранти в Америцї про іміґрацїю по війнї (огляд листів, надісланих в тій справі Українцями із Зл. Держав і Канади).
39. Важке ярмо (поезія І. Франка).
40. Дещо цїкавого про конґрес Зл. Держав — написав О. Ревюк.
41. Про американські трости (дуже інтересна розвідка).
42. Кілько вони ведеть ся тепер?
43. Промисл Злучених Держав.
44. Бятва (вірш).
45. Робітничий союзи (цїкаві і кождому потрібні відомости про американські юнїї).
46. Промисл в Канадї.
47. О. зорі — поезія книжни Я. Нечубївни.
48. Під портретами предків (оповіданє Б. Лепкого, нарочно присланє для нашого календаря).
49. Славні подвиги нїмецького хрунлина „Емдена“ і дивні пригоди недобитків його залоги. — На основі нїмецького опису написав Ом. Ревюк. (Се опис пригод корабля, що переплинув майже всї моря земської кулї, а недобитки його таки дістались до своєї вітчини).
50. Кілько мов знаєте (яку вартість має знанє мов для кождого чоловіка, а зокрема для Українцї).
51. Земельна реформа в Росії (про земельний устрій в Росії давнїйше і тепер; се дуже мало знане у сьвітї, а цїкаво знати для кождого).
52. Доходовий податок у Зл. Державах.
53. Американські міри і ваги.
54. Американські гроші.
55. Вартість заграничних гроший.
56. Затьміня в 1916 роцї.
57. Основанє і розвиток Братства св. Петра і Павла в Ембріджу, Па.
58. Сьмішовинки.
І инше.

ІЛЮСТРАЦІЇ:

В календари є 76 самих більших ілюстрацій.
Між ними є такі ви:

Українські Братства і товариства в Америцї; портрети митр. гр. А. Шептицького, покійного перемиського Владики К. Чеховича, проф. Грушевського, Мирослава Січинського, д-ра К. Левицького, М. Василька; фотоґрафії У. С. Стрільцїв, а зокрема Січовиков; образки, що представляють битви на ріжних полях, а зокрема в Галичинї; „молодий Гуцул“ — малюнок анґлїйського артиста Ф. Картера, що був в 1914 роцї в Галичинї і т. д.

Гроші на календар (по 50 центів вже з почтою) посилайте до „Свободи“. Адресуйте так:

„SVOBODA“.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОСИЛАЙТЕ ГРОШІ РОДИНАМ ДО СТАРОГО КРАЮ
через
„Американсько-Українське Бюро“
ЗАІНКОРПОРОВАНЕ ПІСЛЯ ПРАВА СТЕЙТУ НЮ ЙОРК.
Повставше з „Народної Канцелярії“ тов-а „Укр. Нар. Ради“ в Америцї.

ЦІНА: за 100 корон 14 долярів.

КОРИСТАЙТЕ З НИЗКОЇ ЦІНИ І ВИКОРИСТАЙТЕ НАГОДУ, КОЛИ ВАШИМ РОДИНАМ ГРОШІ ЯК НАЙБІЛЬШЕ ПОТРІБНІ.
ГРОШІ ПОСИЛАЙТЕ МОНИ-ОРДЕРАМИ АБО В РЕДЖІСТРОВАНИХ ЛИСТАХ НА АДРЕСУ:

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
520 E. 6th St., New York, N. Y.

"SVOBODA" (LIBERTY)
The Ukrainian newspaper
Published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Established 1893.
JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:
In United States:
$2.00 per year
$1.00 per 6 months
0.75 per 3 months
In Jersey City, Canada and other foreign Countries:
$3.00 per year
$1.50 per 6 months
$1.00 per 3 months
Single copy 3 cents.

ПЕРЕДПЛАТА:
В Зареднених Державах:
на рік $2.00
на пів року $1.00
на 3 місяці 0.75
В місті Jersey City, до Канади і других країн:
на рік $3.00
на пів року $1.50
на 3 місяці $1.00
Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї мони-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".
При висилаю чимовлення належить долучити мони-ордер або чек.
Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF MEMBERSHIP LABEL FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS

За всї оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописний не звертає ся.

КОЛИ ПОВЕРНЕМО...

Злегка ступайте туди!
Гляньте! Червоні сліди...
Гляньте, ще доборе не спрелла
Людська кров, сьвіжа і тепла —
Злегка ступайте туди!

Тихо, тихенько ідіть!
Сплячих зі сну не будіть.
Ще не нардились травою
Ті, що поклали ся в бою...
Тихо, тихенько ідіть!

Аж як настане весна,
Збудить ся воля зі сна,
З піснею сльози, з вінками
Йдіть до гробів, мов до мами...
Аж як настане весна.

Б. Лепкий.

ПОЛЬСЬКА АКТИВНІСТЬ.

(З „Вістника Союза визволення України")

Про те, з якою горячкою вільмуть ся Поляки по війні до праці на всїх полях національного житя, можемо судити по початках їх роботи на нашій національній території, а також по їх культурній силї, якою вони розпоряджують у своїх більших центрах. В їх культурній роботі звертає на себе увагу передівсім її скора кристалізація.

І так у **Люблинї** польська преса росте й розвиваєть ся з нечуваною скоростю. В тім місті виходить 6 польських газет.

В одній з давних столиць української державности, а саме в **Холмі** видавана там преса й скоро позасновувані школи надають тому городови польського вигляду. Також у **Луцку** появили ся польські школи в дуже короткім часї по прогнаню Москви.

На рідну школу й захоронку, книжку та пресу звертають усі круги польської суспільности як найбільшу увагу й поширюють їх способом, що дійсно гідний наслїдуваня. Наприклад зі звіту товариства польських жінок у Львові за час від половини липня до 1. жовтня 1915 р. бачимо, що та „ліґа", хоч розпоряджала розмірно невеликим числом учасників (зразу 131, опісля 266) і досить скупими грошевими засобами, — висилає в тім часї польським леґіонїстам у поле 12 тисяч книжок, 615 сорочок, 125 пар шкарпиток, 120 пар рукавичок, 40 рушників і т. п. Та їх жіноча ліґа зорґанізувала в порозуміню з „Пресовим Бюром" львівської делеґації відчитову комісію з завданем: впливати передівсім на молодїж.

У порозуміню з відчитовою комісією та пресовим бюром дїлає „Учительська Рада", зложена з представників польських ґімназій у Львові.

Поруч пресового бюра розвиває свою дїяльність ще „Видавниче Бюро", котре протягом висше згаданого часу продало за 15.000. К ріжних друків, календарів, книжок і т. п.

У зовсїм иншім напрямі розвиває свою дїяльність окрема й постійна польська делеґація в Будапешті.

Але найлїпше представляють ся польська культурна дїяльність у **Варшаві**. Польська преса заступлена там 71 орґанами; в тім є 6 щотижневників, 10 двевників, 13 місячників і 33 тижневників. Дальше є в Варшаві 7 наукових товариств, понад 80 культурно-просьвітних, 23 фахово-просьвітних, значна кількість артистичних і жіночих товариств, три значнїйші музеї, 24 публичних читалень і такі більші бібліотеки: ґр. Красїнських (75.000 творів друкованих і 7.000 рукописий), ґр. Замойських (80.000 томів), ґр. Пінезьдзерських (22.270 т.), публична (57.000 т. і 215 часописий) та університетська.

Шкільництво представляють ся в Варшаві, як слїдує: висших шкіл є там 8, а саме: університет, політехніка, курси наукові, промислово-рільничі, педаґоґічні для жінок, висші торговельні ім. Зелїнського та для жінок і музична консерваторія. Середних шкіл є там 109, з того 35 мужеських (в тім 3 жидівські з польською викладною мовою) й 74 жіночі (в тім 17 жидівських). Народних шкіл є в Варшаві 310, 98 приватних початкових, 46 фреблївок, 56 курсів для неґрамотних. Крім того два народні університети, 1 духовна семинарія, 27 шкіл торговельних, 10 учительських семинарій, 19 шкіл артистичних, 17 шкіл музики, співу та драматичної штуки, 30 шкіл для захоронярок, 60 захоронок для дітий, 21 швальнь для дївчат, 23 саль до ручних робіт, 17 ветеринських і 5 звичайних захистів.

В разї утворення якогось державного суроґату з „Привислянського краю", до котрого прилучено-б також непольські землї, висше представлені культурні засоби Варшави й инших польських міст і вироблені в них сили заллють ті землї й почнуть відому нам роботу. Пора почислити й оживити культурні сили українського народу для суперництва з могучими сусїдами, а передівсім звернути увагу на нашу популярну пресу й занехане безплодних партійних межиусобиць. Инакше чужа активна филя далеко-далеко вривати-ме наші беріг.

Др. Осип Назарук.

ОСІНЬ 1915 РОКУ.

Сумна ти, осени, сумна
Звичайними роками,
Та нинї смутой твій до дна
Відкриє ся перед нами.

Сумна ти пустною ланів,
Природи нищетою,
Заплакана слїзми дощів,
Омрачена імлою.

А нинї, осени, ти йдеш
Вже не сумна, — розбільна!
На голові водосе вмеш
І вмеш божевільна.

Б. Лепкий.

Яким Крім.

„ОСВОБОДИТЕЛЬНАЯ ВОЙНА".

—o—

Конець серпня 1914. Буря наближалась. Чімраз голоснїйше стало чути зловіщий рев гармат; земля дрожала. У селї Г. тривога. Люди снують ся як сонні мари, в їх поглядах малюєть ся німий страх перед чимось страшним, близше незнаним.

65-лїтний старик Тома Б. найзаможнїйший ґазда в Г., що вже давнїйше передав був ґаздівство дїтям порядкувати, тепер, вправивши двох синів і зятя на війну, остав сам з невістками і донькою. От треба би знова керму в руки взяти. І де йому на старі лїта у такім великім ґаздівстві та порядок давати... відпочати пора.

У Томи ґаздівство таки величеньке було. Будинки гарні на німецький лад покладені, обійсте опаркане з великою віздовою брамою, біля обійстя великий сад, а у саді пнів більш триста чудовогарної пасїки, а все у новітних улиях-дзержонах. Гумно до половини заповнене жовтими стогами пшіно з поля звезеного жита і пшеницї. Инші роди збіжа стоять у полї, ждуть на свою чергу, та бач... війна... нїхто не спішить ся збирати, бо — мовляв — Бог зна, хто і сим, що зібране, пожиткуватиме.

Стоїть старий Тома у пасїцї, наслухує чимраз то голоснїйшого гуркоту гарматних стрілів, глядить німо на свої любі пчолятя-робітниці, що не зважаючи на хуртовину, безкурно одні з улиїв порожні у світ за пожитком летять, другі з поля обючені солодкою пашкою вертають. Глядить старий, глядить, а далї гіренько сердечний запакав... Що там у його бідному мужицькому серцї діялось... один Бог знає.

Село Г. лежить недалеко повітового місточка В., втиснене між двома горбами, покритими густим молодим лїсом. Ціле село так і купаєть ся в зелених садах, і так до лїса прилипло ся, в одно з лїсом злялось, що глядиш і бачиш один лїс, а там близше пригляну вшись і село побачиш.

Завдяки сьому, що в Г. не мешкав маршалок повітовий, анї двора там нема, нема до села доїзду, чи ще в нинїшности дорога є, але польська, і така вже ціла дорога, що лиш одні Г-ці вміли нею їздити. Посторонному чоловікови небезпечно було тамтуди пускати ся, впрочім і не було потреби, бо польська дорога в Г. кінчила ся.

Г-ці нераз було на сю дорогу нарікали, „видали" і маршалків проклинали, що дбають лиш про дороги, які до маршалківських резиденцій ведуть; тепер невдачі наглядно переконались, що не направляючи дороги, пани мали на оці виключно добро мешканців села Г., бо мовляв, такою дорогою ніякий дїдько в село не дістанеть ся, не то вже якийсь там Москаль. Тимто Г-ці себе тепер потішали і панів благословили за те, що заздалегідь так гарненько усьо передвиділи.

Ревіли гармати чимраз то близше, вже й тарахкане машинових крісів стало до села заносити. Довкола горять села, ізза диму і пилу сьвіта божого не видати. Пекло тай годі. Лиш Г-ців хуртовина оминає. Хмара посуваєть ся боками.

— Чей Господь дасть, що ся навала омине нашу тиху оселю, — зітхнувши прошепотів півголосом старий Тома.

— Дай то, Господоньку милосерний, — побожно повторили жінки.

Нараз замовкли гармати. Над селом повіяло душним воздухом, нанесло хмари пилу, з усїх усюдів понеслись гомони наляканих людий. Туча ось, ось...

Зловіщу тишину перерває зойк, крик жінок і дїтий в селї.

— Гей, хазяїн! єст хазяїн? Атварі сукін син! — дав ся чути голос з улиці.

Тома закмер. Довкола його обійстя видимо й невидимо Москалїв тьма. Ще й не оглянув ся, а вже виломили браму, розбили в кількох місцях паркан, лїзуть на подвіре в сад, у хату комору, пивницю, до пасїки, у стодоли, всюди їх повно, що під руки попаде — рвуть, беруть, рабують. Баби счинили крик, плач... ґоняють ся як від собак...

— Чаво крічини, дура! Ми ся освобождать прішлї, а вона крічить! ґрунда! — успокоює бабів грубий Москалище, таскаючи з комори полоть солонини.

— Грешка, цаді сюда, здес єст мед! — чути голос з пасїки.

Почувши про мід, Москалї шнурком потягли у пасїку. Розтаборились поміж рядами уставлених улиїв, повертали стоячі пні на землю, добули „шашки*) і давай до меду добирати ся.

Запуміло в поперевертаних пнях, заворушилась божа мушка, роєм рушила до затору „контратаком" московський наступ на пасїку відпирати. Та бач, затвір щільно до землї прилягає. Пчола иншої дороги шукає, бурять ся, шум змагасть ся.

Москаль відважив „шашкою" задну стїну дзержона, дошка відскочила... цїлий рій рунув отвором і як плахта окрив напасника.

Нелюдський рев роздав ся з пасїки. Пчоли виринули з усїх пнів, хмарою вдарили на Москалїв. Пхають ся, лїзуть в очи, ніс, уста (Москалї звичайно все мають роззявлену пику), у волосс, за ковнїр, пазуху, рукави, — тнуть, кусають, що крий Мати Божа. Москалї ревуть наче божевільні, кидають собою, махають руками, фикають ногами, „шашками" рубають улиї... Пчола подражнена ще більше, що завзятїйше кусає-тне, кого попаде. „Чудо-богатирі", видячи, що німині не дадуть ради, кидають шашки, кріси, підняли руки в гору... хотять піддати ся, іти в „плен"...

Старий Тома завчасу сховав ся був на під стайнї і відтам щілиною дививсь на сю нову „освободительную войну". Він не знав, чи йому сьміяти ся, чи плакати над знищеною пасїкою.

Згодом зацарила тишина у селї, перервана в ряди-годи стонами покусаних пчолами Москалїв, що попухлі як колоди лежали попід деревами. Старий Тома, зійшовши з „висоти", оглядав побоєвища і мурковтів до себе вдоволений: Славно спісала ся моя мушка, нема що казати.

В падолисті, 1915.

*) Шашка — шабля черкеська.

ПОЗІР! ПОЗІР!
БАЙОНСЬКІ УКРАЇНЦІ!
Заходом Бр. св. Арх. Михаїла, від. 213 У. Н. Союза в Байон, Н. Дж.,
—: відбуде ся :—
в суботу дня 29-го січня 1916 р.
ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
в гали п. Майдаша, 94 Іст 21 Стр.
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОД. 6.30 ВЕЧЕРОМ.
ТІКЕТ 25 ЦНТ.
Половина чистого доходу призначена на Український Народний Дім в Байон, Н. Дж.
На сей баль запрошуємо сердечно всїх Українців та Українки зосібних і їх обзнайомлених, а за добру та веселу забаву ручаємо.
КОМІТЕТ.

З ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ У. Н. СОЮЗА.

Отсим подаєть ся до загального відома, що речинець приниманя нових членів і відділів до У. Н. Союза за половину вступного кінчить ся з днем 31. січня 1916 р., длятого просить ся тих, котрі хотять еще з повисшого опусту користати, прислати свої „Просьби о приняте" до Головної Канцелярії У. Н. Союза найдальше до 31. січня 1916 р.

Гол. Уряд У. Н. Союза.

ДВА ПИСЬМА.

Читальняний Комітет в Ембрідж, Па., прислав нам до поміщеня два низше наведені листи. Містимо їх без ніяких змін і без ніяких коментарів. Оба листи говорять самі за себе.

I.

Лист п. Олександра Бучака, урядника „Народної Оборони" в Пітсбурґу, Па.:

Пітсбурґ, Па., 21. січня 1916 р.

Вповажаний Пане Стефанович!

Я отримав лист від п. Лазара, де він між иншими подає Ваше імя. Значить, Ви належите до місцевого Комітету пітсбурґської орґанізації. Властиво я повинен писати до п. Лазара, бо так вимагає чемність, та — на жаль — я не маю під рукою його адреси, тому звертаю ся до Вас, а Ваша сїмка вже порозуміє ся. Я і Косовин хочемо поїхати до Вас на Ембрідж на товариську розмову — такі невеликі наради. В нарадах повинні брати участь тільки найсьвідомійші і найбільше впливові одиниці в числі 15 до 20 осіб. То була би щиро-сердечна гутірка на тему орґанізації, котрі початок — пітсбурґської зборі. Народ повинні відбути ся по можности в приватнім домі, щоби не було видатків. Леґітимації і марки народні привеземо з собою. Прошу назначити день і мені дати знати як найскорше. Може 30. січень буде добрий? Може подумаєте, чому ми скликати хочемо такі збори, а не вічє? Се тому, що вперед ми мусимо пізнати близше людий, поговорити з ними, підготовити ґрунт, обїхати в той спосіб всї закутини Пітсбурґа, а відтак, пізнавши людий і їх гадки, забрати ся до скликуваня віча на більшу скалю. Бачите, ми не хочемо, щоби вийшло таке як з п. В. Малїшевичем, що «хрестив орґанізацію». Й. О. хрунівською хотяй. Й. О. нїчого хрунівського не зробила. Дурня вибрано урядником, а він вже присвоїв собі патент на надїлюваня людий хрунївством і патріотизмом. Таке то на сьвіті. Прошу відписати як найскорше. Гараздї!

З поважанєм
Ол. Бучак,
83 S. 14th St. Pittsburg, Pa.

II.

Відповідь на повисший лист, виготовлена Комітетом читальнї „Просьвіти" ім. Т. Шевченка в Ембрідж, Па.:

Високоповажаний Пане Бучак!

По отриманю Вашого письма з дня 21. січня, котре було перечитане головою читальнї п. А. Стефановичем зна 23-го на читальняних зборах, вивязала ся коротенька дебата, по котрій члени постановили Ваше письмо зіґнорувати, а то зі слїдуючих причин:

1) Де Пітсбурґцина була тоді, як був поклик по всїх українських часописях, щоби взяти участь в Першім Українськім Народнім Соймі? Чи Пітсбурґщина була тоді оглухла?

2) Патріотів, котрі не ідуть за покликом народа, ми не уважаємо за патріотів, лише за ідіотів.

3) Патріотів, котрі закладають нову орґанізацію під назвою „Народна Оборона", уважаємо за хрунів — такеж, як назвав їх п. Малїшевич.

4) Ми яко Українцї не признаємо жадної иншої орґанізації крім „Федерації Українців у Зєдучених Державах", а ні всїм кирилицями, хрунями і капцанами не маємо нїякого спільного дїла.

Щодо Вашого прибутя з п. Косовим до Ембріджа, то ми би Вам не радили, бо уважаємо тутешний клїмат шкідливим для патріотів з „Народної Оборони".

Ми до Вас відзиваємось кличем Т. Шевченка:

Схаменїйте ся, будьте люде,
Бо лихо нам буде!

Ембрідж, Па., дня 25. січня 1916 року.

ЗА ЧИТАЛЬНЯНИЙ КОМІТЕТ:
Дмитро Машійовський,
Василь Татомир,
Василь Хоминець,
Андрій Стефанович.

(Печатка: Читальня Просьвіти ім. Т. Шевченка, Ambridge, Pa.)

ПРОПАВ ТИ, НЕБОЖЕ!

Ізза гори високої вітер повіває,
А московський цар Никола з жалю умліває.
Умліває він з розпуки, бо сильно набили:
Завоював своїм військом всї сирі могили.
А стрий царя, князь великий, зубами скрегоче,
Що він такий воєвода, а цар го не хоче!
А генерал-ґубернатор, Бобринський „поліха"
Звинув уряд ґубернальний і сховав до міха.
А як почув від заходу, що вже припікає,
Свої акти ґубернальні на плечі таскає
Тай чим скорше за границю, в напрямі Камчатки,
За ним скоро еміґрують кацапські остатки,
Дудиневич бородатий, ціла амбасада,
Скінчили ся вже жнива їх, і ціла парада.
Запрягають стару шкалу тай аж до границї,
А за ними Василєвскі сів на колїсницї.
Славний похід у Росію, замісць йти на Вену,
Николаєвич наш Галич на віки покинув.
А тут царя Николая страхи огортають,
Що Германи город Ригу сильно обляґають,
На союзників західних стає нарікати,
Що через них з Петербурґа треба утїкати.
Хоч Французи й Анґлїчани на спосіб беруть ся
Та в Шампанї до німецьких стрільних ровів друть
Однак все те не ведеть ся, й нїщо не поможе, [ся,
Сьміло можемо сказати: Пропав ти, небоже!

Дмитро Грабар з Горожанки.

ВИСИЛКА КАЛЄНДАРІВ ДЛЯ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА!

Сим повідомляємо Вп. П. секретарів відділів У. Н. Союза, що висилай на їх адреси календарі є призначені для всїх членів, котрі заплатили розмет до У. Н. Союза за місяць січень.

Дня 27-го січня висилаю календарі через Адамс Експрес Ко. слїдуючим відділам: 125, 77, 96, 214, 112, 274, 308, 384, 230, 393, 26, 396, 341, 243, 56, 224, 240, 220, 322, 251, 379, 256, 385, 26, 173, 364, 295, 104, 127, 2, 132, 65, 45, 102, 67, 142, 29, 28, 7, 66, 81, 76, 99, 10, 27, 88, 186, 14, 136, 200, 133, 63, 1, 217.

Через Амерікан Експрес Ко. висилаю відділам: 15, 87, 351, 50, 128, 91, 12, 38.

Через Локал Оден Експрес висилаю відділам 5.

Приходуєть ся Вп. секретарям дотичних відділів, щоби заняли ся відбором і розданєм календарів членам своїх відділів. На случай неотриманя посилки, просить ся сейчас повідомити гол. уряд У. Н. С.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗА.

Хто би мав у себе українські картки з гарними вишивками або з видами (чисті або й записані), а хотїв би дарувати їх (або бодай позичити) для ужитку архіву і вистави, зволїв би ласкаво прислати сї картки на адресу ред. „Свободи", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

В ГАЛИЧИНІ.

ФОНД ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖЕРТВ ВІЙНИ.

(Для віз і сиріт і на відбудовне знищеного краю).

59. Сімор, Конн. На колядї жертували: Іван Зелік, Вишка Прошик і Андрій Дрезгорський по $1.50; Стефан Бомбо $1.25; Кость Канчура $1.10; Теод. Дядик, Андрій Бомбо, Андрій Пацюшин і Кирило Гапко по $1.00; Трофій Підпічак 50 цент. Потім пішли ті самі до кождого, слідуючі дорослі: Іван Ілько, Николай Семій, Т. С. Молар (Американець), Семен Капелюх, Іван Цимбалик, Іван Лабовський, Анна Лабовська, Семен Вітак, Максим Лебо, Марія Лебо, Іван Кілка, Іван Ілько, Теодор Бідлинський, Іван Ненко (до Аксоній), Семен Волошин, Стефан Будзінський і Дмитро Грабар по $1.00; Іван Дядик і Андрій Малахлик по 75 цент; Остафій Фелеччак, Василь Бурлин, Стефан Хомик, Іван Мишковський, Семен Барна, Михайло Зелик, Юрко Петрук, Іван Гнатовський, Іван Корсла, Теод. Ковальчик, Іван Кілка мол., Зофія Смій, Данько Юдак, Осип Вітик, Іван Адамик, Іван Ілдюк, Юліа Фінь, Андрій Макхуч, Александер Смій, Мих. Ґнатовський, Юрко Ілдюк, Семен Карпай, Стефан Дядик, Петро Кревицький, Мих. Барна, Семен Вітович, Семен Гарас, Петро Кот, Мих. Котко, Стефан Паськов, Анна Гойсак, Іван Васко, Мих. Ґапій, Василь Дядик, Петро Бурлин, Андрій Сидорак, Николай Зопко і Яків Гайдук по 50 цент.; Юліан Адамович, Василь Бавлик, Іван Ґвут, Прокіп Сиротяк, Теод. Зопко, Атанас Ілько, Олекса Вуальчо, Теод. Бігуняк, Ілія Ростошинський, Іван Ілдюк (Ілдюк), Іван Ілдюк (Ілдюк), Антін Ілдюк (Ілдюк), Франц Вишняк (Польща), Мих. Гуреєн, Юрко Мальчицький, Теодор Паськов, Лукян Ґапчак, Панько Дядик, Петро Станьчак, Юліа Гаврилюк, Юрій Шебак, Мих. Ґапій, Василь Ґапій, Мих. Коваль, Никола Хомечко, Петро Коваль, Гриць Вишко, Семен Гаєц, Стефан Потоцький, Іван Потоцький, Теод. Дядик мол., Николай Мацібійський мол., Іван Бур, Теодор Вуальчо, Осип Вакацин, Теод. Кастет, Тацішин Цюрик, Пароан Бодик, М. Роґоль (Ґкіз), Атанас Маринькович (з Росії), Олекса Цапишський, Іван Пушик і Сидеста Пуччик по 25 цент.; Панько Кілка 20 цент. Марія Бодик 10 цент. Потім пішли до кождого: Іван Цап, Мих. Петрунь, Марія Біліньска, Мих. Губик, Василь Козак, Олекса Зваич, Іван Пацюхна старший, Андрій Ілдюк, Николай Мілінік, Роман Смерканич і Панко Фатула по 10 цент. — Разом $61.10

60. Фел Рівер, Масс. Зофія Метельська жертвувала $1.00

61. Ст. Джансія, Н. Й. Колядa, котрою заняли ся Ст. Ілько, від 187 Р. Н. С. Ґнатовський, Ілько Шебровка, Д. Безуданик, і т. Ірін, П. Батіста і А. Кудяк по $1.00; Сава Балаата і Іванко Рапко по 75 цент.; М. Кардаш, П. Янко, Ф. Лесняк, А. Бутишька, К. Сальата, М. Матушевський, М. Фіштак, М. Бегеда, Ю. Ґнісас, Н. Сушко, І. Ґнатко, А. Цюк, Ш. Ґнатовський, І. Мацар, Ф. Зизнар і Й. Бодрочський по 50 цент. Д. Окрешка, В. Пацюка, М. Рось, Р. Біндас, М. Семкін, Ф. Войцітовська, Сетінь, Т. Ґриса, А. Олексо, Ст. Вариньак, В. Адамко, Й. Зизнар, Й. Дідзак, В. Бабор, Ю. Ковальський, Ю. Майтук, С. Мирощик, Е. Гутчко, Н. Войцінновська, М. Кренца, М. Стець, М. Микитюк, М. Матушевський, Ю. Опінник і М. Борецький по 25 цент., Ковальський 10 цент.; Мазепа і А. Ковальський по 5 цент.; Разом $22.15. Разом $51.65. Решта 65 цент.

62. Торонто, Онт. Кан. Іоніа з представленя „Американський Шляхтич" прислав о. Й. Бодрчук $110.00

63. Ліндуа, Мо. Жертви на руки Івана Ліпинського зложили слідуючі особи: Іван Ліпинський Пронько Гутовський по $2.00; Іван Ґнатовський, Андрій Зазуляк, Федь Кісс, Іван Хольшінський, Гринько Лев, Микола Лев, Гринько Кісс, Андрій Ґнатовський, Стефан Лев, Андрій Гаталя, Федько Федуз, Петро Крик і Стефан Коляш по $1.00; Антін Ґнатовський, Мих. Ґнатовський, Михайло Гаврилюк, Антін Павук, Іван Барилюк, Іван Гірський, Іван Колода, Гринько Бокало, Йосиф Бурецький, Стефан Чорко, Ілько Гринько, Дмитро Кісс, Стах Кошінок, Іван Круз, Федько Ґнатовський, Мих. Ґнатовський, Ілько Лукін, Гринько Сташків, Ваньо Кацучинський, Іван Кручинський, Іван Боднар, Микола Матраль, Антін Барілюк, Ілія Барилюк, Василь Михайлюк, Іван Ференчук, Володимир Пишкевич, Марія Пишкевич і Василь Ґнатовський по 50 цент.; Дмитро Андрушко, Марія Ненко, Йосиф Барилюк, Андрій Колтун, Н. Н., Н. Н., Василь Ящишин, Василь Боднар, Василь Онишко, Гринько Мисакович, Михайло Пастернак, Йосиф Ґнатовський і Василь Ґнатовський по 25 цент.; Петро Сорока 15 цент. — Разом $34.00

64. Бентрейвіл, Па. На забаві у Н. Ляпицького зложили: А. Бандрічак, І. Бриґс, І. Фарміник, А. Курдеч, Н. Ляпицький, П. Ковальчик і Ґ. Ляпицький по Разом $7.00. На зрестнаст у Мих. Ґогля зложили: М. Ґогля і Н. Ковзи по $1.00; Ф. Стефанський, А. Тулас і М. Мадерин по 50 цент.; Катер. Дуда, Н. Ковзи і Марія Стефанська по 25 цент.; Ґ. Ляпицький 20 цент.; Н. Масляний 15 цент.; Ів. Фарміник 20 цент.; Андрій Стефанський $1.50. Зборкою занялись Н. Бандрічак і А. Стефанський. Разом $14.15

65. Ансонія, Конн. На зрестнаст у Пос. Майка на руки Івана Пастуха зложили: Іван Пастух 50 цент.; Василь Пастух 50 цент.; Василь Стельсь Іван Морозко, Іван Старощак і Іван Холяка по 50 цент.; Михайло Пастуха і Александер Стельсь по 50 цент.; Антін Хамулак, Михайло Ковзик, Михайло Пастушок, Василь Ґрицак, Іван Морозко, Розалія Хамулак, Каролінка Хировська і Йосиф Майко по 25 цент. — Разом $5.30

66. Бруклин, Н. Й. Колядa, котрою занялись І. Зварич, Е. Литвин, Д. Сенета, А. Попа, Ю. Попа, І. Ілдюковський, І. Гутка, Н. Пенка, Данко Лотоцкий, Анна Зварич, Анна Мацюра, Ант. Мацюра, Анна Савицька, Мар. Вацка, Мар. Бакер і Ґорота. Зложили слідуючі дорослі: Николин Жарський, о. Володимир Лотоцкий і Іван Ілдюк по $2.00; Михайло Гурко, Михайло Гурко, Тоній Фіро, Іван Гук, Ева Дячик, Андрій Пацюшин, Григорій Литвин, Дмитро Тихий, Антін Леськів, Никола Котуг, Юліан Павлак, Андрій Кулинич, Дмитро Семюк, Йосиф Кочмар, Семен Ґнатко і Лука Ґіка по $1.00; Дмитро Зварич, Олекса Русин, Никола Малицький, Іван Кривицький, Василь Лиськів, Григорій Кошальчук, Михайло Барон, Стефан Бас, Іван Бакко (Анд.), Іван Гуцка, Н. Н., Н. Н., Олекса Бодко, Іван Фасолак, Дмитро Сметанюк, Теодор Хоростковський, Антін Яремчук, Михайло Стойко, Корнило Гермам, Данило Кагас, Стефан Заблоцький, Петро Дикий, Михайло Шпорт, Іван Руднй, Теодор Ґрицак, Максим Ґайтко, Стефан Зайко, Петро Шарко, Михайло Андрушко, Олекса Гарасим, Анастасія Самсін, Теля Петрушка, Емілія Литвин і Іван Олійник по 50 цент.; Катерина Підкова 70 цент.; Іван Ілдюк, Олекса Ґрицак, Василь Гушко, Марія Пашковська, Іван Ковзик, Михайло Бордацький, Іван Хома, Іван Владичка, Стефан Бусько, Анна Кіт, Іван Мудрик (Попа), Михайло Бик, Іван Мацінський, Н. Н., Фадей Трубаченко, Василь Ґрицак, Ілія Кедрин, Біляш, Анна Васько, Марія Васько (Онуф.), Параскевія Годованська, Текля Романьк, Христина Медвідь, Марія Ковальська, Григорій Сапка, Михайло Сопка, Михайло Шебуєв, Василь Ковзик, Василь Ґрицак, Теодор Ґрицак, Мих. Крук, Анастазія Карпевич, Марія Літавець, Петро Савицький, Текля Цюць, Анна Гарасим, Анна Кощ, Гаврило Васько, Дмитро Цюць, Семен Мацюра, Антоній Яремчук, Іван Ілдюк, Николай Ґром, Анастазія Шарко, Анна Санько, Катерина Ґацко, Анна Савицька (Ю.), Нарана Цюць, Семко Лаврик і Дмитро Біляш по 25 цент.; Йосиф Стефанович, Н. Н., Василь Мацюра, Ілдюк Шебуєв, Василь Ґрицак, Василь Ґрицак і Василь Ґрицак по 20 цент.; Василь Сапка і Бронислав Савинський по 15 цент.; Іван Клейко, Іван Крук, Петро Сокальчук, Бернард Кощич, Іван Кирк, Гриньо Чекалюк, Н. Н., Гарасим Карпа, Прокіп Сапка, Василь Ґрицак, Н. Н., Ґрицак Ґрицак, Анастазія Шарко, Василь Ґрицак по 10 цент.; Ґорота віддав незазначаних грошей на суму $4.50. — Разом $58.00

67. Шікаґо, Ілл. Михайло Біляк жертвував $2.00

68. Бутлер, Па. На колядї на руки А. Ліпинського зложили: А. Ліпинський $2.00; Н. Драган, Н. Ківанк, Н. Петрик, Ю. Ґнатовський, Ст. Цюцко по Разом $1.00; Стеф. Марущак, Ю Пельц, А. Варцоліх, В. Ліпінський, Ю. Куречка, П. Швайка і Ів. Швайка по 50 цент. — Разом $10.50

69. Вонмерс, Н. Й. На колядї, котрою заняли ся Ямінець, М. Поточак, С. Васічко, В. Ґадзуй, О. Хомин і М. Сокал, зложили слідуючі дорослі: о. В. Довгович $2.00; Юрко Пирч і Ілія Котко по $1.00; Ф. Федорко, Асаф. Пуччик, С. Дошка, А. Василенко, Ф. Кеч, М. Гутко, А. Трембач, С. Целик, В. Гуцман, В. Ґерик, Н. Ґридайло, Іс. Сцак, К. Матійовська, Гр. Морох, П. Сюта, М. Ґринько, Т. Кримка, К. Ковальчик, Ю. Радко, С. Ґойер, М. Поточак, С. Фенц, С. Фенц, А. Гуреа, Яків Ковальчик і Т. Палют по 50 цент.; В. Хома, В. Цепий, М. Хома, А. Рябко, Іс. Хомик, С. Юрківський, М. Бей, Н. Васічко, Ан. Лашишин, М. Домжак, С. Онацрай, Іс. Бісіка, А. Корінь, Д. Кощ, Гр. Ґаджак, Васічко стар., Р. Біґуна, Д. Опінник, Ст. Дуркот, А. Сопарбін, П. Качмар, М. Бей, Іс. Гуцай, А. Пуччик, А. Кочелянець, Ф. Ґолошина, К. Соломина, А. Гусак, А. Дроздович, Ф. Ґребенюк, Ю. Ґребенюк, Ю. Прощак, Н. Сенчук, Н. Цепельний, Ф. Шмідт, Т. Волчко, Н. Ґринькала, М. Турек, Іс. Зелінка, М. Турс, М. Сімко, С. Ґнатко, Т. Кощак, М. Качмар, Ф. Шашкевич, Іс. Хомик, М. Фенц, М. Шмідт, С. Сенчак А. Хіцик, Гр. Скробак, Ад. Дубинський, Іс. Ґенко, Ю. Ґлова, Ад. Домжа і Ан. Турек по 25 цент.; Н. Н. по 20 цент.; К. Дроздович 10 цент. Разом $31.30. Перестала 17 цент. — Остає $33.13

71. Джерзи Сіти, Н. Дж. При Святій Вечері у Дм. Черниявського зложили слідуючі: Дмитро Черниявський, Анастасія Черниявська, Іван Черниявський і Іван Гнатишин по 50 цент.; Ґригорий Кошик, Николай Бокан, Стефан Казюк і Данько Малчівський по 25 цент. — Разом $3.00

72. Ґлестонбуря, Конн. Жертви підчас Рождества Христового зібрали Андрюк Рудкевичом. Зложили слідуючі дорослі: В. Ковзик, Ф. Ковзик, Ґ. Ґрицак по $1.25; Р. Рудкевич, М. Дядик, М. Дядик, С. Комінкевич, Г. Яворинський, А. Куроптака і Т. Шкмай по $1.00; М. Салмата 80 цент.; Д. Сидор 75 цент.; М. Ґрицак, М. Сольар, М. Ковзик, М. Комінкевич і П. Ґрицак по 50 цент.; Г. Дядик, І. Кибус і С. Шаль по 25 цент. Разом $17.05. Перестала 25 цент. — Остає $16.80

73. Гермімер, Н. Й. На колядї на руки Стеф. Гузара зложили слідуючі добродії: Стефан Малахик $3.00; Стефан Перуна, Ілія Ґрицак, Ілія Ґрицак, Ґ. Ґрицак, Ґ. Ґрицак, Володимир Турчан, Василь Насвиняний, Іван Бавінковський, Томан Синенький, Михайло Сторожинський, Василь Бернарчук, Николаї Проціщин, Анна Лесовська, Ґрицко Ґрицак, Мих. Ґрицак, Іван Сьоснк, Іван Ґрицак, Макотин, Михайло Мацієйко, Федь Німій, Йосиф Стебодян, Мартин Добровольський, Іван Старуз, Николай Цюгаїна і Андрій Міскульський по $1.00; Анна Кузьмина, Василь Ґрицак, Ілія Ґрицак, Ілія Ґрицак, Ілія

НОВИНКИ.

ЩЕ ПРО УКРАЇНСЬКИЙ КОНЦЕРТ НА ЕЛІС АЙЛЕНД.

Звертаємо увагу нюйорських і околичних Українців, що український концерт, який уладжує хор нюйорської Української Бесіди на Еліс Айленд сеї неділі (30-ого с. м.), мусить безуслівно скінчити ся перед 5-тою годиною попол., бо о 5-тій годині відходить послідне судно з сього острова. **Вступ на сей концерт безплатний.** Всі Українці, мешкаючі в Ню Йорку і околици, повинні на сей концерт явити ся і привести з собою своїх знакомих.

—o—

УКРАЇНЦІ В ПУБЛИЧНІЙ СЛУЖБІ НА ЗАНЯТИХ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ.

Президія Загальної Української Ради звернула ся до ц. к. ґенерал-ґубернаторства занятої території з меморіялом в справі орґанізації публичних відносин і публичної служби в українських областях занятої території, долучаючи спис осіб, які могли би заняти відповідні місця в публичній службі. Меморіял порушив справу української мови, орґанізації українського шкільництва, покликане Українців до адміністрації і т. п. На сей меморіял наспіла від ц. і к. ґенерал-ґубернаторства відповідь, в якій зазначено, що ц. і к. ґенерал-ґубернаторство з вдоволенем приняло до відома меморіял президії З. У. Р., бо ціли, які має на увазі З. У. Р., а саме через відповідне трактоване українського населення приєднати його для Австрії, є також цілями військової адміністрації в занятій території. Далі відповідь складає президії З. У. Р. подяку за долучений спис осіб; сей спис в міру потреби стане основою покликань. Справи, обняті меморіялом, є предметом дальших заходів президії З. У. Р.

—o—

УКРАЇНСЬКІ УРЯДНИКИ В ХОЛМЩИНІ.

Австро-угорські власти приділили слідуючих Українців до повненя служби на здобутих українських землях Холмщини: радника Юстина Дзеровича до окружної команди в Томашеві, судію Івана Цурковського до окружної команди в Грубешеві, судію Степана Кушніра до окр. ком. в Холмі, судію Волод. Кірчака до окр. ком. в Грубешеві, а судію Адольфа Гутникевича і Осипа Терлецького до окр. ком в Холмі. Всі ті судії признають ся після урядового звіту до української народности.

—o—

БОЛГАРСЬКА ЧАСОПИСЬ ЗА САМОСТІЙНОСТЮ УКРАЇНИ.

Софійський дневник „Камбана" приніс недавно статю п. з. „Будучий почвірний союз", в якій цілию теперішної війни ставить ся відірвати від Росії Польщу й Україну і здавити російську силу відсунемем її пановання над побережем Чорного моря. „Тільки тоді, — говорить ся у тій статї — коли Чорне море опинить ся цілковито в руках Українців, позбудеть ся Европа страху перед московською небезпекою".

—o—

ВТЕЧА АВСТРІЙСЬКИХ ПОЛОНЕНИХ З РОСІЙСЬКОЇ НЕВОЛІ.

„Райхспост" доносить, що в боях, які тепер ведуть ся на Волині, Москалі недовіряють австро-угорським полоненим, бо вони з підмогою місцевого українського населення втікають назад до своїх. Яко доказ сього може послужити рескрипт губернатора Волині, Нєврова: „В послідних часах лучають ся щораз більше случаї втечі австро-угорських полонених підчас їх переходу через волинську область. Поворот полонених у ворожу армію є для нас з двох причин небезпечний: Неприятель не тільки скріплюють ся, але і одержує вказівки і вісти від полонених-збігців, які вони набули поза нашим фронтом. Населене, що є вірно віддане нашій державі, має за обовязок, підпирати всі міри, щоб унеможливити втечу полонених. Я прошу дуже підчинене мені населене ґубернії, точно виповнювати отсей розпорядок. — Звертаю увагу, що сі, котрі попередують полонених, будуть арештовані та вивезені на Сибір".

—o—

ВЕЛИКА ЖЕРТВА ІІ. АРМІЇ БЕМ-ЕРМОЛЬОГО ДЛЯ ВДІВ І СИРІТ.

Яким одушевленем та вірою в щасливий вислід війни є переповнене наше військо, слідує вже хотьби з сього, що в протягу кількох днів мужва та гажисти ІІ. армії ґенерала Бем-Ермолього добровільними складками зложили 40.-000 К., котрі зложено на австро-угорську позичку, а з котрої відсотки є призначені на вдови і сироти по поляглих наших жовнірах в боротьбі з ворогом. Запомоги з сього капіталу будуть розділювані щорічно перед різдвяними сьвятами; вдова може одержати 400 К., а кругла сирота 200 К. запомоги. Сею великокняжою і гуманною жертвою засьвідчила ІІ. армія не лише свою геройськість, але й виявила свої почування людяности та горяче серце для нещасних жертв війни.

(З львівського „Укр. Слова").

—o—

НА БЕЗДОЛЬНІЙ УКРАЇНІ.

Харківський суд судив недавно тому 43 обжалованих мужиків з села Нижня Сироватка, котрі допустились злочину з нагоди парцеляції більшого обшару землї в тім селї. Власть хотїла розпарцелювати між заможнійших господарів сего села цю землю, в наслідок чого инші члени громади, чуючись тим покривджені, запростестували проти сього, та розпочали правдивий бунт. Коли зїхала в село комісія та увиділа грізну поставу населеня, заявила, що застановляє парцеляцію, та відїхала до Харкова. За кілька днів однакож зїхала знова в село. Мужики та жінки, зоружені в гаківниці і ціпи, обступили громадський дім та прогнали ґеометрів. В село після сього вийшли козаки і поліцаї та окружили громадський уряд, щоб вдержати порядок. Та присутність поліцаїв збільшила розярене населення. Товпа облягла громадський дім, вивергла насильно поліцаїв, котрі хотїли заперти вхід, та вдерлась до громадського дому. Урядовий льокаль здемольовано до нащадку; двох „чиновників" вбито на місци, многих поліцейських ранено. Инші члени парцеляційної комісії з великою бідою втїкли. Доперва на другий день зявилась поліція і жандармерія, та згнобила явне повстанє. Суд засудив двох обжалованих на 2 роки вязниці, одного на 6 місяців, а 21 на вязницю від 3 до 6 місяців.

—o—

НЕ ВІЛЬНО ГОВОРИТИ ПО УКРАЇНСЬКИ В РОСІЇ.

Не все вільно було говорити свобідно й перед війною на публичних зборах. Підчас війни, в котрій австрійські Українці проти Росії зорґанізували своїх стрільців, українська мова ще більше дражнить російське ухо. „Кіевская Мысль" доносить про такий случай: Від 3. падолиста м. р. через пять днів тривали наради з'їзду представників кооператив з ґуберній бесарабської, подільської, таврідської і катеринославської. Один з селянських делеґатів виголосив промову по українськи. Представник правительства, управитель канцелярії градоначальника, Подольцев, заявив ся проти того дуже рішучо, взиваючи бесїдника, щоби промовляв по російськи. Те візване повторив і предсїдатель, загрозивши відібранем голосу. Бесїдник, не давши себе заполохати, заявив, що не сподївав ся, щоби йому не вільно було промовляти в рідній мові і зрік ся дальшого голосу.

„Америка":

— Братя, рускі Івани, Україна вже пропала, я вам то доказала в своїй статї. Спустїм крила і заспіваймо собі: Пропала надія.

КАЛЕНДАРІ НА РІК 1916.

Приятель Жовніра	40 цнт.
Маріянський	35 цнт.
Просьвета Родина	35 цнт.
Загальний Великий	90 цнт.

Ще не прийшли з нами, скоро надійдуть — будуть сейчас розіслані тим, що їх у нас замовили.

Тепер маємо на складі слідуючі:

Календар Українського Народного Союза	50 цнт.
Календар Сирітського Дому	60 цнт.
Календар Згоди Братства	50 цнт.
Календар „Українська Родина"	40 цнт.
Календар „Українського Голосу"	50 цнт.
Календар „Приятель Жовніра" видання в Канаді	35 цнт.

Великий вибір польських і словацьких календарів з старого краю.

Замовлена і гроші посилайте на адресу:

RUTHENIAN BOOK STORE,
701 W. Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

ЗВІТ ПЕРЕДСОЙМОВОГО ПОХОДОВОГО КОМІТЕТУ З ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

Для улекшеня праці Нюйорського Комітету (маніфестаційного) і для більшого заінтересованя мешканців міста Джерзи Сіти, Н. Дж., справою Сойму і загальним походом — джерзисїтські українські товариства зорґанізували спільний Комітет для висше згаданої цїли. Участь взяли слїдуючі українські товариства і братства: Тов. „Руський Молодечий Клюб Поступовий", Тов. „Українська Січ", Тов. „Народний Дім", „Співацько-драматичний Кружок", Бр. св. О. Николая, Бр. св. Стефана, Бр. св. Івана Хрестителя і Сестрицтво св. Ольги. До Комітету належали пп.: М. Келичава, А. Онисик, Л. Стахурський, Ів. Микуза, П. Гавриляв, М. Угорчак, М. Смакула, Е. Сойка і Мих. Баран. Крім згаданих були ще і члени ширшого Комітету. Цїлию Комітету було зібрати як найбільше людий до походу, розпродувати соймові відзнаки і фанки, о котрі Комітет постарав ся.

Висше згаданий Комітет сповнив свою задачу після можности вдоволяючо. Джерзисїтські товариства і братства мали свою музику з Джерзи Сіти, з котрою ішли походом улицями Джерзи Сіти, почавши від „Народного Дому" аж до Ню Йорку на призначене місце.

Касовий звіт свого Комітету представляють ся так:

Прихід:

За розпродані відзнаки і фанки доручили:	
Стахурський	$ 6.10
Павчак	6.25
Келичава	6.20
Онисик	2.40
Мацїйовський	2.40
Довгополий	2.75
Баран	30.20
Джмелик	4.70
Микула	10.95
Сойка	10.65
Сандович	5.35
Пацала	1.50
Келичава і Онисик	.60
Венгрин	.70
Р. М. К. П.	9.25
Гавриляв	9.80
Разом	$114.40

Розхід:

Музика	$72.00
Фера	6.50
Експрес за фани	.53
Полісмен в Ню Йорку	2.00
Eagle Regalia Co.	39.45
Напитки для музики	1.00
Пучок за роздане циркулярів	.25
„Свобода" за друки	6.75
Разом	$128.48

Зіставлене:

Розхід	$128.48
Прихід	$114.40
Недобір	$ 14.08

Сей недобір покрили зачені джерзисїтські товариства, занимаючі ся походом.

Мих. Келичава, предс.: Мих. Смакула, кас.:
Антін Онисик, секр.

Зима (російська): як то ви, панове ґенерали, мене не боїте ся?

Ґенерал Гінденбург (подаючи руку): Го, го, господине, минули ті часи! Як по війні прийдете до Берлїна (бо тепер дуже тяжко), то побачите, що наші діти вашому братови по голові лазять!

Ґенерал Гецендорф (до Гінденбурґа): Не тисни його так! Видиш, який він делїкатний; треба з ним делїкатно обходити ся! А як сонце трошки пригріє, то він втїкне на північ разом з царем до Петроґраду.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ! Виробляємо ГЕРДАНИ з нержавіючої сталї для годинників з гербом України, ціна одного гердана з більших кораликів $1.50, з меньших кораликів $2.00. Стоюнки з золотим гачком $3.00. Маємо до продажи кордання у всяких кольорах, ціна 25 цнт. за один бонч. Адресуйте: RUSKIJ BAZAR, 168 E. 4th Street, New York, N. Y. 9—

ЗА ПОЛОВИНУ ЦІНИ НА СЕЙ МІСЯЦЬ.

Дуже гарний кольорований великий стінний календар

„ЦЬВІТ УКРАЇНИ"

вартости 50 цнт. і дуже пожиточна для кождого книжочка

„ЯК СТАТИ ГОРОЖАНИНОМ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ ТА ИНШІ ПРАКТИЧНІ ВІДОМОСТИ",

з портретами американських президентів, в ціні 25 цнт. вишлемо кождому: всьо разом за 35 цнт. Вважіть марки або гроші до конверту і адресуйте так: 13c22

UNIVERSAL COMPANY,
P. O. Box 43. Scranton, Pa.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сій рубрицї платить ся по 1½ цента за кожде слово за одноразове поміщене, а по кілька поміщеня по 1 цент. за слово за кождочасне поміщене. — Оголошень зажитьм не приймаємо.)

Пошукую свого брата **ЙОСИФА МАНДЗИНА**, з села Новосілка, пов. Підгайци. Він перебував в Ню Йорку від ч. 141 Вашінтон Ст. Хто би знав о нїм і подав мені його точну адресу, дістане 5 дол. нагороди. Голоситись прошу на адресу: Paul Mandzyn, 294 Orange St., Waterbury, Conn. 7-18

Пошукую братового сина **ДМИТРА НИЧИКА**, з села Дарєхів, повіт Теребовля, Гал. Перед роком перебував в Джерзи Сіти, Н. Дж. Від того часу не маю о нїм вістки. Хто би о нїм знав або він сам, зволить зголосити ся до: Martyn Nyczyk, 193 Grand St., Jersey City, N. J. 11-13

Пошукую моєї сестри **КАТЕРИНИ ДІДУЛА**, з села Орішковець, пов. Бібрка, Гал. Перед роком перебувала в Бруклині, Н. Й. Прошу Тебе, сестро, зголоси ся до мене в дуже важній справі. У мене лист з краю від мами. Також пошукую сестру **МАРІЮ СУСІН**, з села Девятина, пов. Бібрка, Гал. Перед чотирма роками перебувала в Фільдельфії, Па. Здасть ся, вона вийшла замуж. Імя її мужа мені не звісне. Хто би о них знав або вони самі зволять зголосити на адресу: John Dedola, 929 So. Division St., Ann Arbor, Mich. 13-16

Пошукую в важній справі **СТЕФКА РЇЗНИК**. Перебуває в Ню Йорку. Хто би о нїм знав, або він сам, прошу зголосити на адресу: N. Riznyk, R. F. D. No. 1, Holley, N. Y. 13

Пошукую свого брата **ІХТИМА ОРШІВСЬКОГО** з села Давидів, Буковина. Довший час перебував в Канаді Мельні. Хто би о нїм знав, або він сам, нехай повідомить: Alexander Orszivsky, 230 Queenston St., Sinkerton, Ont., Can. 13

ФОРТУНА ДЛЯ БІЗНЕСМЕНА! Ґрештський бізнес, дуже добре йдуча бучерня і ґросерия, межи Українцями і Поляками, на продаж. Ціна $1400. Голоситись листовно на адресу: M. Capowsky. 310 — 7th St., Jersey City, N. J. 13

НА ПРОДАЖ РЕСТАВРАНТ В НЮ ЙОРКУ серед русинової части міста. Бізнес виробленний. Ціна приступна. Добра нагода для зробленя бізнесу. Продаєсь з причини виїзду. Голоситись по близші услівя до: A. Nowydka, 537 E. 6th Str., New York, N. Y. 12-14

ДО СПРОДАНЯ РУСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ РЕСТАВРАНТ. Добре вироблений бізнес. Голоситись до: „Restaurant", 169 E. 4th St., N. Y. City. 12-13

$100.00 ЗАДАТКУ, решта місячними ратами за мурований дім на дві фамілиї, в поблизу „Брусїлї Стіл Фактоpї", в Джерзи Сіти. Голоситись до: A. Mackray, 1947 Hudson Boulevard, near Fulton Ave., Jersey City, N. J. 11-13

ПОТРІБНО ХЛОПЦЯ 16—18-лїтного до ґросерії і бучерні. Мусить уміти писати, числити і троха говорити по анґлїйськи. Голоситись сейчас устно або письменно: Grocery Store, 68 Greene St., Jersey City, N. J. 10-12

ПОТРІБНО УКРАЇНЦЯ, котрий уміє анґлїйську мову. Добра посада в Рік Естейт офісї. Мешкане даром. Стала платня або на комісове. Тоді, що має знакомости в місті Байон має першеньство. Голоситись до: A. Makray, 1947 Boulevard, Jersey City, N. J. 10-13

ДО ВИНАЙМУ: мешкане з 4 кімнат і купальня за $12.00; 5 кімнат і купальня за $13.00. Голоситись до: Realty Company of New Jersey, 1947 Boulevard, near Fulton Ave., Jersey City, N. J. 10-13

ПОТРІБНО 100 ЛЮДИЙ до науки „пейпер ґенґінґ". По скінченю науки даємо місця зі заробком від $5.00 до $12.00 денно. Інформації уділяємо безплатно. Зголошувати ся від год. 5—6 пополудни або листовно на адресу: 5-16

DECORATING CO.,
136 E. 57th St., New York, N. Y.

КАТАЛЬОҐ НАЙКРАСШИХ ШТУК МАҐІЧНИХ з всякими приборами, як: цилиндри, тарелки, шкляники, фляшки, штакети, карти, кулї, поучаючий замінювати воду у вино, молоко, чорнило, штуки зникаюча річчі і богато других, яких кождий легко виконає а притім розвеселить товариство і навіть може заробляти сим гроші. Катальоґ висилаємо даром. Адресуйте: 13-51

Am. Book & Nov. House, Box 371, Cleveland, O.

Дім з огородом в прекрасній околиці (Джамейка), при одній з головних улиць (Юніон Гол Ст.), дуже дешево до набутя. Желїзниця та трамвай (кара) віддалена о нїльна мінут ходу. Рідка спосібність стати властителем гарної реальности за малі гроші — тож прошу користати з нагоди. По близші поясненя прошу звертати ся до Редактора „Тевіне", литовської часописи п. **K. Raczkanskas, 308 W. 30th St., New York City.** (Можна писати по українськи). 13-15

КОЖДИЙ МОЖЕ НАВЧИТИСЬ ГОЛЯРСТВА,

фризерства і масованя в короткім часї; малий видаток. Ми вчимо мущин і женщин. Пишіть по інформації: 13c22

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL,
1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!

ХТО ХОЧЕ НАБУТИ ГАРНИХ І ЦІКАВИХ КНИЖОК просьвітних, наукових, ріжнородних співанників, молитовників і календарів носних, то лишіть ще нинї по нас загальний катальоґ книжок. Залучіть марку на пересилку. Адреса:

RUSKA KNYARNIA IMPORTOWA,
951 W. Erie St., Dep. 4, Chicago, Ill.

ТАЙНІ ПАКЕТИ. Штучні, цікаві і вигідні, богацькі, тайні пакети, до котрих заходять гроші автоматично. Один ц. 3 цнт.; 6 за $1.00. 13-20

Стемпелє не приймає ся. Новий катальоґ книжок висилаємо кождому даром. Пишіть зараз на адресу:

P. K. SUSLA,
P. O. Box 477, Woonsocket, R. I.

ЧИ ВИ МАЄТЕ НОВИЙ ЦІННИК КНИЖОК „СВОБОДИ"?

А може Ваші знакомі потребують? Ми вишлемо Вам даром.

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ДО ВІДОМА ВСІМ, ЩО КУПУЄТЬ

ЦИҐАРЕТКИ „УКРАЇНА".

ЖАДАЙТЕ ВСЮДИ І У ВСЇХ ШТОРАХ І ПО СТЕНДАХ ЦИҐАРЕТОК „УКРАЇНА". ЗАМОВЛЯЙ ПОСИЛАЙТЕ НА АДРЕСУ: „UKRAINA", 168 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y. 12—

НЕ КУПУЙТЕ СІРНИКІВ (мечків) та не тратьте тілько гроший бо вже вийшла в Америці

НОВІСТЬ

вічна запальничка, разом з олївцем, а коштує разом з пересилкою лише 35 центів.

Належитість присилайте почтовими, марками, або мони-ордером. Аґентам добрий работ. Належитість посилати на адресу: 15-4чс

MANUFACTURING CO.,
161 E. 4th St., Dep. 3. New York, N. Y.

Даром!

ВЕЛИКИЙ ВОСНИЙ ЗОШИТ, який містить 58 образків знятих з поля битви. На сей образки побачите як то війна виглядає! Сей зошит дасмо даром до книжки з ТЕРЕНІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ. Се є дуже інтересна книжка під сю пору. Коштує лише 40 цнт. Гроші можна присилати стемпсами. Навіть невеликий, тож лишіть і лишіть ще нинї до: RUSKA KNYHARNIA, 38 St Marks Pl, New York, N. Y. —13.

ПОЗІР! Коли хочете дістати оказове число українсько-го місячника „СЛОВО", пішіть 5 цнт. одноцентовими марками на адресу: SLOWO, Box, 202-C, Scranton, Pa. 11-13

КОЖДИЙ сьідомий Українець повинен мати в своїй хатї портрети великих українських мужів як: Т. Шевченка, Ів. Франка, М. Грушевського, М. Павлика, Б. Хмельницького і І. Мазепи. Величина 16x20 цїлів, ціна 50 центів за один. Книжки до читаня, молитвенники, кобзарі і всякого рода календарі. Пишіть на адресу: 76—

RUSKA KNYHARNIA,
im. T. Szewczenka
168 E. 4th St. New York, N. Y.

ВАЖНЕ!

для дірігентів, товариств співацьких, клюбів, театральних кружків і т. п.

ДОБРА НАГОДА.

Перший український альбом.....25 ц.
Пісні для мішаного хору.....60 ц.

Також маю всякі партитури до українських театральних представлень на ПРОДАЖ або на ВИПОЖИЧКУ за кавцією.

Бандн (музика на дутих інструментах) можуть у мене дістати всякі українські кусники.

В короткім часї вийде з друку на продаж другий альбом найкрасших 25 пісень на мішаний хор, чужеськими і сольові кусники під акомпаніяментом піяна.

H. E. SMOLENSKY,
19 W. 112 St., New York, N. Y.

а також у всїх русько-українських книгарнях і редакциях українських газет.

НА ФАРМИ!

Найпевнїйша і спокійна будучність в старости жде чоловіка, коли він є обізнаний з ґаздівством на фармі. Землї по 7 до 15 долярів за акер на сплату. Свої люди. Всї вигоди на місци. Пишіть до: 10-13

T. KORZENIOWSKI, Alger, Mich.

ПОЗІР! ВАЖНЕ! ЧИТАЙТЕ!

Вже вийшла на 160 сторін ілюстрована (з дуже гарними образками) книжка

„З ТЕРЕНІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ".

В тій книжцї є описані всї галицькі і буковинські повіти, міста, місточка і села де дотепер гуляють Москалї. Єсли не маєте з дому жадного листа, то з тої книжки довідаєтесь, що ся дїє в Вашій родинній місцевости. Спис всїх убитих, ранених і полонених Русинів-Українців і Поляків з поданем, хто де служив при війску і хто звідки походить родом і з котрого повіту.

Се книжка є дуже важна і інтересна, можна находитись у кождого і в кождій хатї.

Ціна 50 цнт. Позамісцеві можуть присилати мені-ордер або стемпсами (канадійських не приймаємо). Тому спішіть ся, єсли хочете мати ту книжку, бо наклад дуже малий. Аґентам значний опуст. Пишіть на адресу: 1 4чс—

SKLAD KNYZOK, B. Kulikowski,
161 E. 4th St., Dep. 3. New York, N. Y.

ЧУДО! ЧУДО!

За $3.25

СІ ДВІ МАШИНКИ

КУПУЙТЕ! ТІЛЬКО НА КОРОТКИЙ ЧАС!

1) Найновійший ґрамофон, який тепер пишемо сі: ґрає лїпше як той, що коштує $30.00, ґрає ріжні пісні, танцї і доспні варяї. На сю машину можна закладати найбільші плити і нема лїпше Вас вдоволити, як той, що коштує великі гроші. Плити дедаємо даром. 1—

2) Машинка до домашного театру, яка показує сонні образки, муки Ісуса Христа і сьвятні образки.

Сї дві річи розвеселять кожду хату. До машинки дедаємо ріжні образки. До машинки не потреба електричного сьвітла, тілько є в ній нафтова лямпка. Усї докладаємо даємо до машинки. Сї образки можна докладати на кілька плитів і можна їх ґрати, тілько вишіть 75 цнт. задатку, а ми Вам вишлемо ґрамофон і машинку, а решту доплатитете як вам принесе товар до нашого дому. Замовлене посилайте на адресу:

IMPORTING HOUSE,
953 W. Erie Str., Chicago, Ill.

ВИКАЗ

УБИТИХ, РАНЕНИХ І ПРОПАВШИХ УКРАЇНЦІВ У ТЕПЕРІШНІЙ ВІЙНІ.

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (єгри)
у. = улани
д. = драгони
а. = артилерія (полева)
а. кн. = артилерія кінна
а. гір. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
г. = гаубиці (полеві)
г. т. = гаубиці тяжкі
пн. = піонїри
сап. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ландвер (піх. краєвої оборони)
у. л. = улани ландвери
а. л. = артилерія ландвери
г. л. = гаубиці ландвери
з. о. = загально ополчене (ландштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), батальон або дивізію.

(Дальше).

Листа утрат ч. 248

Виказані в тій листі Українські Січові Стрільці значимо буквами: У. С. С. Подаємо також побіч кождого Стрільця отеї дати (о скілько вони подані військовими властями): повіт, місцевість і рік уродженя.

РАНЕНІ:

Артимович Антін (лайтн.), У. С. С., Ішшанів, Брусно старе, 1894
Гас Альфред (лайтн.), У. С. С., Бучач, Губин, 1890
Гнатевич Богдан (лайтн.), У. С. С., Кольбушова, 1894
Данилович Іван (кад.), 87 п.
Дмитерко Іван (лайтн.), 37 л.
Калинник Іван (лайтн.), У. С. С., Косів, Жабє, 1894
Сроковський Володимир (лайтн.), У. С. С., Бережани, Кізлів, 1879
Абрагамовський Роман, У. С. С., Тернопіль, Микуляпці, 1895
Бабюк Андрій (капр.), У. С. С., Коломия, Пядики, 1896
Балейко Михайло (капр.), У. С. С., Перемишль, Медика, 1895
Баран Василь (капр.), У. С. С., Золочів, Юськовичі, 1895
Баранюк Іван, У. С. С., Косів, Москалівка, 1894
Бас Василь, У. С. С., Золочів, Побіч, 1893
Бережницький Гриць, У. С. С., Старий Самбір, Кодло старе, 1894
Білецький Гриць, У. С. С., Тернопіль, Іванів, 1895
Білецький Василь, У. С. С., Жовква, Бойнець, 1894
Білобрам Микола, У. С. С., Львів, 1897
Білинський Володимир, У. С. С., Богородчани, Старуня, 1895
Боднар Іван, з. о., ж.
Бойчук Стефан, з. о., ж.
Боровий Федь, У. С. С., Яворів, Вербяни, 1895
Борович Дмитро, У. С. С., Тернопіль, Чернихів, 1894
Бумбук Микола, У. С. С., Косів, Жабє, 1890
Бібляк Антін, У. С. С., Косів, 1894
Васьків Микола, У. С. С., Золочів, Кути, 1896
Василик, У. С. С., Скалат, Сороцко, 1892
Василишин Іван, У. С. С., Калуш, Камінь, 1896
Вепрук Микола, У. С. С., Косів, Яворів, 1895
Вербовий Володимир, У. С. С., Рава Руська, Корні, 1893
Віткович Іван, У. С. С., Дрогобич, Нагуєвичі, 1895
Волинський Григорій, 32 а.
Воробець Михайло, У. С. С., Рогатин, Пуків, 1896
Воробець Василь, ж.
Воронюк Василь (капр.), У. С. С., Золочів, Серпиколоси, 1897
Возний Теодор, У. С. С., Львів, Брідки, 1888
Вишиванюк Федь, У. С. С., Коломия, Раківчик, 1898
Гайдач Дмитро, У. С. С., Буковина, Кіцмань, Заставна, 1894
Ганківський Володимир, У. С. С., Сянік, Семушова, 1897
Ганущак Ілько, У. С. С., Коломия, Корничі, 1896
Гаврилюк Михайло, У. С. С., Борщів, Михалків, 1894
Гаврищук Федір, У. С. С., Печеніжин, Космач, 1887
Гнатюк Юрко, У. С. С., Косів, Жабє, 1894
Гнатишак Дмитро, У. С. С., Надвірна, Красне, 1896
Гнатишин Іван, У. С. С., Сколе, Стинава, 1892
Гнида Василь, У. С. С., Рогатин, Залужє, 1895
Головатий Василь, У. С. С., Бібрка, Звенигород, 1890
Горбатюк Методій, У. С. С., Тернопіль, Іванів дол., 1896
Горинь Ілько, 32 а.
Гошикович Микола, У. С. С., Жидачів, Миколаїв, 1895
Громницький Олекса, У. С. С., Тернопіль, 1895
Грицай Гриць (цугсф.), У. С. С., Сокаль, Добрачин, 1886
Григорчук Гриць, У. С. С., Косів, Соколівка, 1895
Габа Петро, У. С. С., Золочів, Кути, 1897
Гайова Роман, У. С. С., Сокаль, Довжнів, 1894
Гедзун Федько, У. С. С., Камінка Стр., Кудерівці, 1894
Гоїв Волод. Юліян (цугсф.), У. С. С., Снятин, 1894
Грапиняк Ілько, У. С. С., Косів, Брустури, 1895
Демчина Іван, У. С. С., Рава Руська, Камінка, 1895
Демків Юстин, У. С. С., Броди, Ясенів, 1892
Дячук Іван, У. С. С., Косів, Ясенів, 1894
Дячук Михайло, У. С. С., Надвірна, Талярів, 1892
Дякевич Станислав, 32 а.
Домаразький Анд. (цугсф.), У. С. С., Перемишль, Журавиця, 1893
Домбровський Семен, 32 а.
Дрімер Іван, У. С. С., Борщів, Новосілці, 1895
Джуревський Юрко, ж.
Заячук Микола, У. С. С., Косів, 1893
Затварницький Володимир, У. С. С., Бучач, Білавинці, 1895
Зелений Антін (фельдф.), У. С. С., Львів, Вислобоки, 1892
Зінич Василь, У. С. С., Надвірна, Дегнятин, 1895
Зітенюк Василь, У. С. С., Косів, Жабє, 1886
Знак Петро, У. С. С., Дрогобич, 1895
Кальний Михайло, У. С. С., Львів, Ременів, 1896
Калинич Дмитро, У. С. С., Косів, Довгополе, 1897
Капітан Василь, У. С. С., Рогатин, Добринів, 1893
Кобрин Микола, 32 а.
Копур Іван (капр.), У. С. С., Рудки, Якимчиці, 1895
Кочержук Іван, У. С. С., Коломия, Хайбичин, 1895
Колодій Юліян, У. С. С., Бучач, Язловець, 1895
Копій Петро, У. С. С., Сянік, Добрівка, 1894
Кошуба Дмитро, У. С. С., Тернопіль, 1888
Козіцький Микола, У. С. С., Буковина, Чернівці, 1895
Краєс Андрій (капр.), У. С. С., Щішанів, Любачів, 1892
Крушельницький Сьвятослав, У. С. С., Коломия, 1897
Кузик Теодор, У. С. С., Зборів, Поморани, 1895
Киселиця Андрій, У. С. С., Косів, Рибно, 1894
Кишакевич Олекса (цугсф.), У. С. С., Самбір, Сілець, 1887
Лазорик Петро, У. С. С., Косів, Старі Кути, 1894
Мацьків Іван, У. С. С., Дрогобич, Добрівляни, 1897
Мацьків Онуфрій, У. С. С., Печеніжин, 1893
Маґівюк Юрій, У. С. С., Косів, Криворівня, 1895
Малишевський Микола, У. С. С., Гадєхів, Топорів, 1897
Максимюк Амврозій, У. С. С., Косів, Ясенів, 1894
Маленький Василь, У. С. С., Рогатин, Підгородє, 1894
Мандзій Василь, У. С. С., Львів, Скнилів, 1896
Марфей Михайло (капр.), У. С. С., Косів, Кобаки, 1896
Марків Володимир (капр.), У. С. С., Рогатин, Підмихайлівці, 1893
Матусяк Семен, У. С. С., Рогатин, Ільнів, 1895
Матяс Іван, У. С. С., Бібрка, Гайбовичі, 1895
Мисальницький Антін, У. С. С., Сколе, Стинава, 1889

(Дальше буде).

ПОШУКУЮ СВОЄЇ ЖЕНИ МАРІЇ СКРУТ, З ДОМУ ПРИСЯЖНИК.

Вона походить з села Ятвяги, пов. Бібрка, Гал, Пійшла від мене з кінцем минувшого року. Числить 20 літ. Місця теперішного її побуту не знаю. Вона має бородавку при кінци носа. Хто би о ній знав, а подав би мені її адресу, дістане $15.00 нагороди. Прошу писати на адресу:

SAM SKRUT, 13-15
Box 286, Northumberland, Pa.

ПАВЛО КЕЛИЧАВА
МУЗИКАНТ І ДИРИГЕНТ.

Доотарчає музики на концерти, представленя, балі, пікніки, походи і весїля. — Дає лекциї на всїх інструментах — смичкових і дутих. — Адреса:

P. KELECHAWA,
138 Morris St., 67 Greene St.,
Jersey City, N. J.

ЧИТАЙТЕ УВАЖНО! ЧИТАЙТЕ УВАЖНО!

1) Великі і чудові штуки з картами! З тих карт можете показувати чудові штуки, які лиш хочете. Найславнїйший штукар в Парижу винайшов сї карти і кождий, хто буде їх посїдати, може показувати чудесні штуки без жадного труду і може заробляти через те великі гроші. Висилаємо поученя як виконувати сї штуки. Цїна сих карт дуже низька, лише $1.50.

2) Методична книга до показування мільканайцять сот штук, так що кождий, хто буде посїдав сю книгу може показувати чудові штуки по домашних театрах і може мати з сего заробок. Цїна $1.00. Хто замовить обі річи, отримає за $2.00.

Замовленя посилайте враз з грішми на адресу:

CLUB HOUSE,
Box 335 (St.), Chicago, Ill. 13-чс—

ПОЗІР!

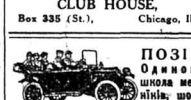

Одинока школа механїків, шоферів в польській мові. Зачніть тепер. Сезон автомобільовий треває все. На що Вам оставати без праці, коли можете заробити $15 до $30 як шофер. Наша школа дає комплетний курс, який треває 6 тижнї. Наука в день або в ночи. Гварантуємо лайсенси.

КОШТ $15.00.

International School of Automobile Engineers, 88-111—
147 E. 40th St., New York

ВЕСЕЛЕ ДЛЯ СТАРИХ І МОЛОДИХ!

„ВЕСЕЛІ ВІРШІ СТЕПАНА РУДАНСЬКОГО"

Про Мужиків, Козаків, Попів, Ксьондзів, Лахів, Москалів, Жидів і Циганів.

Книжочка обнимає 209 віршів на 282 сторонах друку.

ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ 55 ЦЕНТІВ.

Адреса:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J

Читайте руські книжки і газети бо часто читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила.

Читайте руські книжки і газети бо часто читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цїнник книжок до друкарнї „Свободи".

Пошукуєть ся Винаходів!

ДЛЯ ВИНАХІДНИКІВ

і для тих, котрі хотять займати ся справами всяких винаходів, є вельми придатною моя книжка п. заг.:

„ЩО ВИНАЙТИ!"

з тисячами нових винаходів, з поясненями про патентованє винаходів і понад

СТО СТОРІН ДРУКУ.

Даром висилаю кождому, хто її жадає. Поясненя і поради безплатні. Провірюванє, чи даний винахід надасть до опатентованя, полагоджую скоро

ЗОВСІМ БЕЗПЛАТНО.

Бо мій офіс є в місті Вашінґтон, осїдну Уряду патентів Злуч. Держав.

Пиши ще нинї по руськи на слїдуючу адресу:

A. M. WILSON

реґістрований адвокат для патентів
53c— 311 VICTOR BLDG.,
WASHINGTON, D. C.

РУСЬКИЙ ЛЇЧНИЧИЙ ІНСТИТУТ.

(Старокраєвого християнського лїкаря).

Се лїчиче заведенє має вже вироблену славу. Спецїально лїчать тут застарілі молодукові недуги, як також переступленя, запаленє легких і другі внутрішні недуги, опісенсію і секретні недуги мужчин і женщин. Цїлковито вилїчую з ревматизму, пухлини і ран лишай і сїрні виниди. Ліки виробляють ся від доглядом лїкаря і з вибраних зіл привезених зі старого краю. Лїкар говорить по руськи.

Інститут отворений щодня від рана до 7. вечером і виключаючи недїль. 25-

Dr. BUKKI'S MEDICAL INSTITUTE
407 East 58th Str., New York, N. Y.
Betw. 1st Ave. & Ave. A.

ВОЛОСЄ

відросте Вам назад через застосованє наукової методи.

ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН БЕЗПЛАТНО

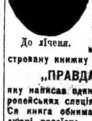

До лїченя.

Чи Вам випадає волосє? Чи ви посивіли зі старости? Чи вони занечищені і лиші? Чи можете порвати і чи сперть Вас сліра? Чи Ви є лисі, чи доверха почикаєте лисїти?

Коли Ви торкнете котру з вимінених недуг, та не зволїйайте, але старайтесь запобічи сему. І замовіть собі інструовану книжку в руській мові під заг.:

„ПРАВДА О ВОЛОСЮ".

яку написав один з европейських специялістів. Ся книга обнимає слїдуючі розділи:

Чудеса з волосєм. Будова волося і тїмени. Причина випаданя волося і лисеня. Як забезпечити здоровий і гарний порост волося. Спосіб, яким можна відзискати волосє в 6-ох тиж. Третий тиждень. Шестий тиждень. Вусе і борода. Письма з признаними відвоєлених пацієнтів.

БЕЗПЛАТНА КУРАЦІЯ.

Уплїнемо Вас, що наш власний лїк знаний: Кальвакура запобігає випаданю волося, вимудє вороні і чуприну сиєбелоє сиїра, змінює і спричиняє новий порост волося. За 10 центів сребром або почтовими марками, вишлемо Вам дебіровий лїк КАЛЬВАКУРА № 1 враз з ясне зладною книжкою: ПРАВДА О ВОЛОСЮ. Витніть се оголошенє і зашліть до нас враз з своєю докладною адресою, зачуваючи 10 центів до: UNION LABORATORY, Box 501, Union, N. Y. 77-

UNION LABORATORY,
Box 501, UNION, N. Y.

Залучаю 10 цт. на пересилку і прошу висилати мені сейчас Вашу дебіровий КАЛЬВАКУРУ № 1. і Вашу книжку: „Правда о волосю".

(Долучіть се до Нашого замовленя).

СЬВІДОЦТВО ОДНОЇ ДІВЧИНИ.

БІЛЬ ГОЛОВИ І КАШЕЛЬ ДОЛЯГАВ ЇЙ В ВЕЛИКІЙ МІРІ.

Г. Г. фон Шайн, фабрикант сьвітового Болгарського Кровного Чаю, котрий в Злучених Державах остає в зносинах з тисячами недужих, говорить, що холодне вороня, більше недуг принесе зі собою, нїж послїдні обставини всї разом. Дуже важна річ коли хочемо запобігти недугам і постійно бути здоровими, щоби ми держали в порядку свій молудок, нирки, печінки і шкіру. І коли вони правильно будуть дїлати, тоді охоронимо ся від занедужаня. Крихітка обережности варта більше нїж фунт куряи.

Пані Анна Буковець з Ню Брунсвік пише так:

„Зяки я ще не уживала Болгарського Кровного Чаю, мала я біль голови і кашель, але від пори його вживаю побачила я що знова відзискала в своє здоровлє і желаю сього кождому своєму ближньому, котрий терпить на сю недугу".

Болгарський Кровний Чай є виробом з чотирнайцять частих природних частий, як билин, цьвітів, кор, корінців, листків і др., спрепарованих науково і дїлають помічно в случаях недуги нирок, селїзінки, шкіри, печінки а також в случаях ревматизму переступи, болю голови, брану апетиту, нестравности і нерегулярности стїлця.

Одну велику, на 5 місяців тривалу родинну пачку за $1.00 денебудь заслє:

Marvel Products Co.,
29 Marvel Bldg.,
Pittsburgh, Pa.

ДАРОМ! ЦІЛКОМ! ДАРОМ!

Виучу грати на якім небудь інструменті, коли тілько Ви любитель музики, не робить ріжниці, чи ви грали на якім інструменті, чи нї. Гарантую за успіх моєї науки в часї 20 до 25 днів.

Жадайте сегодня катальоґ, залучаючи 2-центову марку на відповідь.

Адресуйте 158—18

T. KASPER,
5719 S. Laflin St., D. A. Chicago, Ill.

НЕ ХОДІТЬ БЕЗ РОБОТИ СЕЇ ЗИМИ!

Шофери все мають роботу, як в зимі так і в лїтї і вони заробляють добрі гроші.

Чомуб Ви не мали стати шофером і не ходили більше без роботи?

Прийдіть до нас нинї а за 2 або 3 тижні Ви будете вже добрим шофером і автомобілевим механіком.

Ми вистарасмось для Вас шоферський лайсенс і добру посаду.

Цїна за цїлу науку є $15.00. Можете вчитися в день або вечером.

Голосіть ся на адресу:

New York Auto School,
30 — 7th Street,
межи 2 а 3 Ave. близько руської церкви.
NEW YORK CITY.

Люди споза Ню Йорку можуть прийти до нас з своїми річами, а ми найдемо для них мешкане і хлїб. 152c—

НАЙКРАСША НОВІСТЬ! НАЙКРАСША НОВІСТЬ!

Ся гарна незвичайна годинник з гарантованим европейским механізмом і гарним европейським ланцушком і дарована в формі ножика, лиш через котрий час $3.25. Пришлїть нам $1.00 і ми вишлемо Вам годинник, ланцушок, ножик і гарний футерал. Нота 999 Aldor St., Dep. S. V., New York, N. Y. 10—

КНИЖОЧКИ ПЛАТНИЧІ

для Братств і Товариств до вписуваня місячних вкладок, можна дістати в друкарни „Свободи" по цїні 7 цнт. штука.

TEL. RECTOR 1468.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АДВОКАТ

АВГУСТИН СМІТ

327 East 17th Street, New York, N. Y.
(межи 1-ою а 2-ою Ave.)

Переводжує всякі американські справи правні у всїх тутешних кортах.

Виробляє чартери для українських Братств і Товариств.

Виробляє моргічі.

Переводжує всякі справи старокраєві, як купно і продажу грунтів, інтабуляції, справи спадкові, спрітовкі, стягане довгів і т. п. Старокраєві документи правні легалїзує ц. і к. австрійський конзулят.

Проте яко пора нам зрозуміти клич „Сїй до свого". І з всякими справами прошу письменно чи особисто удавати ся тілько до свого адвоката, котрий Вас чесно і совісно обслужить. 6—

Офіс отворений від год. 9 рано до 8 вечер.

З поважанєм
АВГУСТИН СМІТ, адвокат.

Рідка нагода для всїх!

Тут бачите чудовий музичний інструмент, котрий буе перше продаванм за дуже високу цїну, так, що могли його тільки великі богачі купити. Тепер продаємо по такій цїнї, що кождий може його набути. Той інструмент є лекший до вивченя як скрипка, гармонія, фортепян і азагалї другі інструменти, а то з сеї причини, що він є голосніїший ни усї другі інструменти. На сїм інструменті можна вивчитись грати до 5-тьох днів. Голос має дуже звучний, так, що виглядає як би ціла банда грала і нїколи він не вийде з тону і є все готовий до ужитку. Се органолїзм є так гарно окрашена і винїльовано ним новий доляр. Кождий може заробляти зелїнні гроші сим інструментом. Можете грати по весїлях, на хрестинах і на забавах і будете славним музикантом в своїм містї і околицї. Сей нагарнїйший і важний інструмент коштує тепер лиш $2.75. Замовленя посилайте враз з належностию на адресу: 9чс—

IMPORTING BOOKS CO., 492 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

ПАНОВЕ СЕКРЕТАРІ І УРЯДНИКИ БРАТСТВ І ТОВАРИСТВ!

ВАМ БЕЗПЕРЕЧНО ВІДОМО, ЩО НАША ФІРМА ВИРОБЛЯЄ ВСЯКІ РІЧИ БЕЗ ЯКИХ ВАШІ БРАТСТВА ЧИ ТОВАРИСТВА НЕ МОЖУТЬ ОБІЙТИСЬ.

І тому коли Ваше Братство чи Товариство потребує народного або американського прапора, церковних хоругов, лент, відзнак, шапок або инших річий, то зверніть ся до нас з замовленєм.

Ми є самі фабрикантами і тому у нас дістанете добру роботу, а матеріял ліпший і в дешевшій цїнї як деинде.

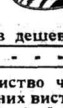

Як звісно, що кожде Товариство чи Братство потребує все до публичних виступів чи то до походу, паради, чи на пікніки і прогульки або на инші урочистости виступити з своїми прапорами, відзнаками дентами і в шапках.

Ми удїлимо Вам всяких Інформацій і вишлемо Вам сейчас наш катальоґ з взірцями і подамо Вам докладну цїну. Не відкладайте але пишіть на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY,
115 Nassau St., New York, N. Y.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ ДУЖЕ ВЕСЕЛА ОПЕРЕТА В 3-ОХ ДІЯХ

ОХ! НЕ ЛЮБИ ДВОХ!

написав Антоній Ів. Нагорницький.

Ся книжка надає ся вповні для аматорських театральних вистав. Де відограня потрібно всего 4 женщини і 8 мущин. — Цїна за прим. 25 цнт., за 12 примірників $2.25.

Шліть замовленє враз з належностю до:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Dr. A. Brown

ЛЇКАР ДЕНТИСТ

45 E. 7th St., I floor, New York, N. Y.
(близько церкви сьв. Юрія)

Витягає зуби без болю. Всякі дентистичні роботи виконує волїдно і дешево. Принимає також на сплати. Роботу ґварантує. Уряджує щодня до 9-ої год. вечером, а в недїлю до 2-ої години пополудни.

Говорить по українськи. 154чс13

ДАРОМ!!!

ФАРМИ! ФАРМИ!

ХОЧЕТЕ ДІЗНАТИ СЯ, ДЕ МОЖНАБИ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СОБІ БУДУЧНІСТЬ?
ХОЧЕТЕ ДІЗНАТИ СЯ, ДЕ МОЖНАБИ ДІСТАТИ ФАРМУ НА МАЛІ СПЛАТИ?
ДЕ Є НАЙЛІПШИЙ КЛІМАТ? ДЕ Є ЗБОРИ ТРИ І ЧОТИРИ РАЗИ ДО РОКА?
ДЕ МОЖЕТЕ МАТИ ЩОНАЙМЕНШЕ 200 ДОЛЯРІВ З АКРА?
ПИШІТЬ ДО МЕНЕ А Я ВАМ ВИШЛЮ ЗОВСІМ БЕЗПЛАТНО „НОВИЙ ПРОВІДНИК РІЛЬНИЧИЙ".

A. C. BREDO
1221 Arch Street,
Philadelphia, Pa.